

Nro
04
2023

Henkilö
APULAISPORMESTARI LAISAARI
VAROITTA A LAPSIKÖYHYHYDESTÄ 22

Työssä
TYÖNOHJAUKSESTA VOIMA-
VAROJA LAINKÄYTTÄJILLE 26

Ilmiö
TOISIKO VÄLIMIESMENETTELYLAIN
UUDISTUS KILPAILUKYKYÄ? 32

Juristiuutiset

Juristnytt

Juristiuutiset.fi

Pääsykokeella vai todistuksella?

Millaisia vaikutuksia muuttuneella
opiskelijavalinnalla on ollut? 14

Juridiikan asiantuntijan parhaat työvälineet

Tilaa osoitteesta [SHOP.ALMATALENT.FI](https://shop.almatalent.fi)

MUISTA
JÄSENALE
-20 %

Tuula Linna, Tatu Leppänen, Anssi Kärki **ULOSOTTO-OIKEUS II**
– **Ulosmittaus ja myynti** Lokakuu 2023, sh. 139 €

Tuula Linna, Tatu Leppänen, Anssi Kärki **ULOSOTTO-OIKEUS I**
– **Ulosottomenettely** Toukokuu 2022, sh. 139 €

Veikko Vahtera, Krista Rantasaari (toim.)

YRITYS, KIRJANPITO, KESTÄVYYS — Juhlajulkaisu Jukka Mähönen Syyskuu 2023, sh. 129 €

Harri Hietala, Keijo Kaivanto, Tapio Aaltonen **TYÖOIKEUDEN TASKUKIRJA**
– **150 kysymystä ja vastausta esihenkilölle** Syyskuu 2023, sh. 76 €

Kirsi Martinkauppi **RAKENTAMISLAKI** Marraskuu 2023, sh. 179 €

SUOMEN LAKI I-III 2023 -PAKETTI

Syyskuu (I), lokakuu (II) ja marraskuu (III) 2023, sh. 669 €

14

PINNALLA

Opiskelijavalintojen kehittämisessä on edessä seuraava askel. Mahdollisuuksien tasavertaisuus on tärkeää muistaa edelleen.

22

HENKILÖ

Johanna Laisaaren tausta lapsioikeusjuristina antaa hyvät eväät työskennellä Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen varapormestarina.

38

ARKIPÄIVÄ

Kaisa Kromhof kaipasi työkalua dokumenttiautomaatioon ja teki sen lopulta itse. Nyt hän vetää tuotteen myyntiä M-Filesilla.

42

TIEDON VÄÄRTI

Suomalainen liikennevakuutusjärjestelmä täyttää pian sata vuotta, ja sen uskotaan kantavan hyvin jatkossakin.

20

Vaikuttamassa

Uusi avoimuusrekisteri tekee vaikuttamistyöstä aiempaa läpinäkyvämpää.

26

Työssä

Työnohjausta on tarjottu tuomioistuimille esimerkiksi työterveyshuollon palveluna.

32

Ilmiö

Hallitusohjelmassa olevaan välimiesmenettelylain uudistukseen kohdistuu toiveita.

48

Svenska sidor

Det finns fortfarande flera rättsområden där ingen bok på svenska används.

50

Pykälöiden

Hyväsydäminen sisupussi Kristina Stenman edistää yhdenvertaisuutta.

- 5 Pääkirjoitus
- 9 Puheenvuoro
- 10 Lyhyesti
- 28 Susanna Reinboth
- 29 Jäsenyhdistys
- 30 Oikkarit
- 37 Urapalvelut
- 41 Heikki Halila
- 52 Nimitykset
- 54 Päivi Korpisaari
- 54 Viisi nopeaa

Lue myös verkosta!

- › Juristiliiton jäsen: Sinut on vakuutettu – ainutlaatuisesti!
- › Oikeusministeri Leena Meri: Lisää rahoitusta ja henkilökuntaa
- › Lapsiin kohdistuvien rikosten käsittelyä halutaan nopeuttaa

"Digiaineistot tuovat varmuutta ja säästävät juristien työaikaa"

Alma Talentin juridiikan sisältöpalvelut tukevat modernia asianajotoimistoa, sillä ne mahdollistavat nopean pääsyn juridiikan ammattitiedon äärelle, on kyse sitten kiireellisestä faktantarkistuksesta tai pidempiaikaisesta syventymisestä.

Asianajotoimisto Krogeruksella on käytössään Alma Talentin laajin juridiikan sisältöpalvelupaketti. Se kattaa Verkkokirjahyllyn, päivittyvät hakuteokset ja Suomen Laki -hakupalvelun. Krogeruksen Knowledge Management Specialist **Johanna Roivas** sanoo, että Alma Talent tunnetaan suurimpana juridisen kirjallisuuden kustantajana Suomessa.

"Myös juridinen työ on siirtynyt aiempaa enemmän paikasta riippumattomaksi ja tässä muutoksessa auttaa mm. sähköisten materiaalien kehittyminen."

Roivas sanoo, että Alma Talentin julkaisuportfolio on kattava, ja lisäksi sähköiset aineistot julkaistaan samanaikaisesti painettujen kirjojen kanssa – juridinen tieto on aidosti kaikkein uusinta. Päivittyvät hakuteokset ovat jatkuvasti ajan tasalla.

"Haluamme tarjota juristeillemme asiakastyön tueksi markkinoiden kuranteimman ja parhaan aineiston. Siksi hyvät tietolähteet ovat toimistomme arjessa tärkeä asia."

Tiedon tarve on usein lyhytaikainen muistin virkistäminen ja faktojen tarkistaminen. Tällaista työskentelyä tukee tiedon löytyminen kattavasti sähköisenä sekä hyvin toimiva hakupalvelu.

"Työtehokkuuden lisäksi on hyvä huomata, että luottamus ajantasaisen ja oikean tiedon helppoon saatavuuteen on myös työn mielekkyyttä tukeva asia."

ALMA TALENT LAKITIETO tarjoaa kattavan ja tuoreen ammatti- ja lainsäädäntötiedon tulkintoineen – yhteen koottuna, helposti hyödynnettävinä digipalveluina.

Tutustu: almatalent.fi/lakitieto

JULKAISIJA

Juristiliitto — Juristförbundet
 Uudenmaankatu 4–6 B, 00120 Helsinki
 puhelin 09 8561 0300
 www.juristiliitto.fi
 www.juristiutiset.fi

TOIMITUS

Juristiliitto
 Janne Laukkanen, päätoimittaja
 Marjo-Riitta Oksa, viestinnän asiantuntija
 Merilla Kivineva, viestinnän asiantuntija
 etunimi.sukunimi@juristiliitto.fi
 juristiutiset@juristiliitto.fi

Otavamedia Oy
 Firdonkatu 2 T 151, 00015 Otavamedia
 yrityksille.otavamedia.fi
 Diana Törnroos, tuottaja
 Outi Rinne, tuotantokoordinaattori
 etunimi.sukunimi@otava.fi

TOIMITUSNEUVOSTO

Ira Hietanen-Tanskanen, pj, Pentti Ajo, Annette Alén,
 Petri Alkiora, Karoliina Huuskonen, Pirkko Janas,
 Silvia Korpisola, Vesa Korpela, Tiina-Leena Kurki,
 Janne Laukkanen, Minna Melender, Juha Nurro,
 Petra Spring, Sinituuli Suominen, Jore Tilander,
 Matti Vaattovaara, Mirjami Ylinen

OSOITTEENMUUTOKSET

palvelut@juristiliitto.fi

TILAUKSET

Kestotilaus 12 kk 98 euroa
 Marjo Rintala
 puhelin 09 8561 0300
 marjo.rintala@juristiliitto.fi

ILMOITUSMYNTI

Asiakasmedia Jaatinen Oy
 anne.joukainen@asiakasmedia.fi
 ari.suominen@asiakasmedia.fi

KANSIKUVA

Anna-Kaisa Jormanainen

PAINATUS

Grano Oy

ISSN 2954-1905 (painettu)
 ISSN 2954-1913 (verkkójulkaisu)

78. vuosikerta
 Painos 15 700
 Aikakausmedia ry:n jäsen

Copyright © Otavamedia Oy

Lehden sisältöä ei saa osittainkaan jäljentää
 ilman toimituksen kirjallista lupaa.

Toimitus ei vastaa tilaamatta lähetetyistä materiaaleista.
 Kirjoittajien artikkeleissa esittämät mielipiteet ovat
 heidän omaan eivätkä välttämättä edusta
 julkaisijayhteisön kantaa.

ILMESTYMISPÄIVÄT

5/2023 ..... 13.12.

Juristiutiset
 on 100-prosenttisesti
 kierrätyskelpoinen.

Otsa hiessä

Muisto oikeustieteellisen pääsykokeesta saa yhä edelleen otsani hikoamaan. En ole muistoineni ainoa. Tämän lehden pääjutussa (s. 14) kerromme oikeustieteellisen opiskelijavalintaan viime vuosina kohdistuneista muutoksista ja niiden vaikutuksista. Samalla jutussa kurkistetaan jo edessä odottaviin uudistuksiin. Opiskelijavalinta puhuttaa aina alallamme. Onhan se ensimmäinen riitti juristin ammatillisella polulla.

Perinteisen pääsykokeen rinnalle on noussut todistusarvosanojen pohjalta tapahtuva valinta: 40 prosenttia oikeustieteen uusista opiskelijoista valitaan nykyisin todistuvallinnalla ja 60 prosenttia pääsykokeella. Nykyjärjestelmä antaa siis aiempaa vahvemman sijan lukiomenestykselle.

Artikkelimme mukaan todistusvalinta on nuorentanut oikeustieteelliseen valittua joukkoa, mutta muita merkittäviä eroja todistuvallinnalla tai pääsykokevalinnalla sisään päässeillä ei näyttäisi olevan.

Juristiliiton puheenjohtaja **Tuula Linna** iloitsee (s. 19), etteivät opiskelijavalintoihin liittyneet uhkakuvat näyttäisi toteutuneen, mutta ei lähtisi nykyisestäään muuttamaan pääsykoe- ja todistuvallinnan suhdetta.

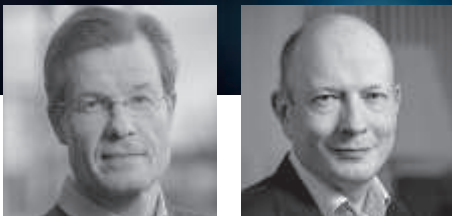
Idealisti valintatavan pitäisi tietenkin ohjata opintojen pariin alasta erityisesti kiinnostuneita. Toisaalta taustalla on myös paine opiskelijavalinnan nopeuttamiseen ja tehokkuuteen: Miten saada nuoret mahdollisimman nopeasti korkeakouluopintoihin? Ja miten tämä valinta voitaisiin toteuttaa mahdollisimman kustannustehokkaasti?

On hienoa, jos lukiomenestys nopeuttaa myös myöhempää opintopolkua. Samalla lukioaikaiset valinnat tai epäonnistumisetkaan eivät saisi saada kohtuuttoman suurta roolia polun myöhemmissä vaiheissa. Otsan ei tarvitse olla liiaksi hiessä vielä lukiossa.

Janne Laukkanen
 päätoimittaja

✉ janne.laukkanen@juristiliitto.fi
 🐦 @LaukkanenJanne

Osakeyhtiön riitatilanteet ja pääomanhankinnan keinot kriiseissä

OSAKEYHTIÖN KRIISIRAHOITUS

24.11. Helsinki

Seminaarissa kuulet, mitä aiemmista kriiseistä on opittu, saat ratkaisuja osakeyhtiön rahoituksen järjestämiseen ja pääomanhankintakysymyksiin kriisitilanteissa, sekä kuulet millaisia riskejä järjestelyihin liittyy.

OSAKEYHTIÖRIITAPÄIVÄ

4.12 Helsinki

Yritysten toimintaympäristön muutos on tuonut esiin uudenlaisia yhtiöoikeudellisia kysymyksiä mm. rahoituksesta ja pääomamarkkinasta, varojenjaosta sekä johdon vastuista. Osakeyhtiöriitapäivä kokoaa yhteen riidanratkaisun ja yhtiöoikeuden asiantuntijat käsittelemään yhtiöoikeudellisia riitatilanteita. Päivässä pureudutaan tyypillisiin osakeyhtiön riitatilanteisiin ja tuodaan esiin käytännön kokemuksia ja ratkaisumalleja.

Seminaarien asiantuntijoina muun muassa:

- Senior Advisor **Manne Airaksinen**, Roschier Asianajotoimisto Oy
- Senior Counsel, asianajaja **Vesa Rasinaho**, Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy

Hinta / seminaari

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 671 €
(yksityinen sektori 895 €).

Osallistu läsnä tai etänä.

AJANKOHTAISTA JÄÄMISTÖSTÄ JA OSITUKSESTA

21.11. Helsinki

Koulutuksessa käydään läpi jäämistösuunnittelua eri näkökulmista. Kansallisen sääntelyn lisäksi saat työkaluja niitä tilanteita varten, joissa suomalaisella perittävällä on varallisuutta ulkomailla tai testaattori on aikeissa muuttaa talvikuukausiksi etelän lämpöön.

Puheenjohtajana professori
Tuulikki Mikkola, Turun yliopisto.

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 671 €
(yksityinen sektori 895 €).

TYÖOIKEUDEN AJANKOHTAISPÄIVÄ

23.11. Helsinki

Marraskuulle vakiintuneessa ajankohtaispäivässä käsitellään jälleen kiinnostavia ja ajankohtaisia työoikeuden teemoja. Aiheina ovat muun muassa hallituksen kaavailemat muutokset työlainsäädäntöön, uusi työoikeudellinen oikeuskäytäntö, sosiaalisen median työkäyttö ja työturvallisuuslain muutokset.

Puheenjohtajana asianajaja **Anu Waaralinn**, Roschier Asianajotoimisto Oy.

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 671 €
(yksityinen sektori 895 €).

VALTIONTUET JA KILPAILUOIKEUS

28.11. Helsinki

Seminaarissa pureudutaan valtiontukien ja kilpailuoikeuden ajankohtaisimpiin kysymyksiin sekä sääntelyyn ja ratkaisukäytäntöön. Käsittelyyn nostetaan lisäksi valtiontukien tunnistamiseen liittyen hankalimpia rajanvetotilanteita sekä EU:n komission tulevia painopisteitä.

Puheenjohtajana asianajaja **Mikko Huimala**, Asianajotoimisto Hannes Snellman Oy.

Juristiliiton jäsenet ja julkinen sektori 671 €
(yksityinen sektori 895 €).

JURISTILIITON KOULUTUS

Tutustu ja ilmoittaudu juristiliitonkoulutus.fi

Kehityksesi kumppani

Kehitä osaamistasi ja opi aina uutta. Olivat ammatilliset tavoitteesi minkä kokoisia hyvänsä, Kauppakamari tarjoaa niihin kehityksen välineet – kirjoista koulutuksiin, tapahtumiin, onlinepalveluihin ja aina uusimpaan tietoon eri muodoissaan edulliseen jäsenetuhintaan.

Kehity kanssamme.
kauppakamarikauppa.fi

Hyviä uutisia Juristipäivästä

Kuva: Nina Kaverinen

Oikeusministeri **Leena Merellä** oli mukanaan hyviä uutisia Juristipäivän yleisölle lokakuun puolivälissä: Tervehdyssanoissaan ministeri totesi hallituksen olevan sitoutunut turvaamaan oikeudenhoidon toimintaedellytykset. Oikeusministeriön budjettimitoitus on ensi vuonna 96 miljoonaa euroa suurempi kuin tänä vuonna.

Viime vaalikaudella toteutetun Oikeudenhoidon selonteon mukaista rahoitusta esitetään ensi vuodelle 30 miljoonaa euroa. Se jakautuu hallinnonalan eri viranomaisille.

Lisärahoituksella tähdätään erityisesti ruuhkien purkuun ja käsittelyaikojen lyhentämiseen.

”Esitettävä lisämääräraha mahdollistaa jo ensi vuonna hallinnonalan henkilöstömäärän lisäämisen usealla sadalla henkilötövuodella”, ministeri totesi. Puhe on luettavissa kokonaisuudessaan verkkosivuiltamme.

Usean sadan henkilötövuoden lisäksi ei ole aivan pikku juttu!

Juristiliitossa olemme tehneet määrätietoista työtä oikeudenhoidon rahoitusvajeen paikkaamiseksi. Olemme kiertäneet kymmeniä pöytiä vaatimassa välttämätöntä kriisirahoitusta. Nyt on otettu askeleita oikeaan suuntaan – taloudellisesti erittäin vaikeana aikana.

Tietenkin lisärahoitus paikkaa vain suurimmat aukot vuotavasta laivasta. Mutta se auttaa pitämään veneen pinnalla. Vaikuttamistyömme jatkuu edelleen.

Tulokset on saatu aikaan rakentavalla yhteistyöllä, kuten vaatimalla Oikeudenhoidon selonteon laatimista viime vaalikaudella ja tapaamalla suuri joukko yhteiskunnallisia vaikuttajia. Emmekä ole olleet yksin. Erittäin tärkeää työtä ovat tehneet kanssamme niin eri juristijärjestöt kuin oikeudenhoidon viranomaisetkin.

Samaa yhdessä tekemisen tapaa tarvitaan nyt myös suomalaisille työmarkkinoille. Sanelemalla ei rakenneta oikeusvaltiota, eikä vakaata työelämää.

Vi fick goda nyheter på Juristdagen

Justitieminister **Leena Meri** hade goda nyheter till publiken på Juristdagen i mitten av oktober.

Ministern konstaterade i sin hälsning att regeringen har förbundit sig att trygga verksamhetsförutsättningarna inom rättsvården. Justitieministeriets budgetdimensionering för år 2024 är 96 miljoner euro större än i år. För nästa år föreslås 30 miljoner euro sådan finansiering som avses i Statsrådets redogörelse för rättsvården som gjordes under förra valperioden. Anslaget fördelas på olika myndigheter inom förvaltningsområdet.

Ett särskilt syfte med tilläggsfinansieringen är att minska köerna och göra handläggningstiderna kortare.

”Det föreslagna tilläggsanslaget gör det möjligt att öka antalet anställda inom förvaltningsområdet med flera hundra årsverken redan nästa år”, sade ministern. Hela talet finns tillgängligt på vår webbplats (på finska).

En ökning med flera hundra årsverken är ingen liten sak!

Vi på Juristförbundet har målmedvetet arbetat för att finansieringsunderskottet inom rättsvården ska åtgärdas. Vi har suttit runt dussintals bord och krävt den nödvändiga krisfinansieringen. Nu har steg tagits i rätt riktning – under en ekonomiskt mycket svår tid.

Tilläggsfinansieringen räcker naturligtvis endast till för att täppa till de största hålen i det läckande skeppet. Men det hjälper till att hålla fartyget flytande. Vårt påverkansarbete fortsätter.

Resultaten har uppnåtts genom konstruktivt samarbete, till exempel genom att kräva en redogörelse för rättsvården – vilket förverkligades under förra valperioden – och träffa ett stort antal påverkare. Vi jobbade inte ensamma. Olika juristorganisationer och myndigheter inom rättsvården har utfört detta ytterst viktiga arbete tillsammans med oss.

Resultaten har uppnåtts genom konstruktivt samarbete, till exempel genom att kräva en redogörelse för rättsvården – vilket förverkligades under förra valperioden – och träffa ett stort antal påverkare. Vi jobbade inte ensamma. Olika juristorganisationer och myndigheter inom rättsvården har utfört detta ytterst viktiga arbete tillsammans med oss.

Samma sätt att arbeta tillsammans behövs nu också på arbetsmarknaden i Finland. Det är inte möjligt att bygga upp rättsstaten eller ett stabilt arbetsliv genom diktat.

JORE TILANDER
toiminnanjohtaja
verksamhetsledare
jore.tilander@juristiliitto.fi

JURISTIPÄIVÄ:

Oikeudenmukaisuus tekee muunkin säilyttämisen arvoiseksi

JURISTIEN tehtävä on edistää ihmisten ja kansojen välistä oikeudenmukaisuutta sekä ihmisten ja luonnon välistä tasapainoa, muistutti Juristiliiton puheenjohtaja **Tuula Linna** (kuvassa) Juristipäivän avaus-sanoissaan lokakuun puolivälissä.

– Jos yhteyskunnassa on oikeudenmukaisuutta, tuntuu kaiken muunkin säilyttämisen arvokkaalta.

Tätä Linna piti erityisen tärkeänä ajassa, jossa kriisit haastavat tulevaisuuden uskoamme.

Juristiliiton tärkeimmäksi tehtäväksi Linna nosti jäsenet. Itselleen esittämään kysymyksen liiton tärkeimmistä tehtävistä hän vastasi puheessaan näin:

– Tärkeintä ei ole liitto itsessään vaan te, liiton jäsenet, joiden onnellisuuden eteen teemme kaikki voitamme.

Oikeusministeri **Leena Meri** iloitsi omissa tervehdyksessään oikeudenhoidolle tulevasta lisärahoituksesta.

– Esitettävä lisämääräraha mahdollistaa jo ensi vuonna hallinnon-alan henkilöstömäärän lisäämisen usealla sadalla henkilötyövuodella, Meri totesi.

Päivässä jaettiin myös Juristiliiton palkinnot. K. J. Ståhlberg -mitalilla palkittiin korkeimman hallinto-oikeuden presidentti **Kari Kuusiniemi**, Yrittäjyyspalkinnon sai asianajaja **Kimmo Oila**, ja opiskelijoiden ehdotusten perusteella asianajotoimisto Castrén & Snellman sai Paras opiskelijatyöntantaja -tunnustuksen. Kuusiniemen ja Oilan haastattelut julkaistaan joulukuun lehdessä.

Juristipäivän lisäksi Messukeskuksessa järjestettiin samaan aikaan oikeustieteen opiskelijoille suunnattu Oikkaripäivä-tapahtuma. Ensimmäistä kertaa järjestetty Oikkaripäivä oli osallistujille ilmainen. Tapahtumassa oli lisäksi opiskelijoille suunnattuja luentoja ja paneelikeskusteluja. Tapahtuman 300 lippua varattiin syksyllä hetkessä loppuun.

Juristipäivän yhteydessä järjestetyssä mediatilaisuudessa liitto otti kantaa ajankohtaiseen keskusteluun jengi- ja nuorisorikollisuudesta. Keskustelussa on nostettu esiin esimerkiksi rikosvastuun ikärajan laskeminen nykyisestä 15 vuodesta.

Liitto vastustaa rikosvastuun ikärajan laskemista, mutta vaatii kovempia rangaistuksia niille, jotka yllyttävät ja värväävät lapsia osallisiksi esimerkiksi järjestäytyneeseen rikollisuuteen, katujengien väkivaltaiseen toimintaan ja huumerikoksiin.

– Tämän tulisi olla rangaistuksen koventamisperuste värvääjille, joka saisi kovemman rangaistuksen, jos Juristiliiton ehdottama koventamisperuste otettaisiin rikoslakiin, Tuula Linna toteaa liiton tiedotteessa. Aloite sai runsaasti huomiota tiedotusvälineissä.

Juristipäivän puheet ja tiedotteet ovat luettavissa liiton verkkosivulla:

6:5

RIKOSLAKI

Rikoslaisa on säädetty rangaistuksen koventamisperusteista

Numerokulmalla

Faktaa numeroiksi tiivistettynä

600

JURISTIA

Juristipäivässä 13.10. Messukeskuksessa oli noin 600 osallistujaa.

300

OPISKELIJAA

Oikkaripäivässä oli mukana 300 opiskelijaa.

25

PUHEENVUOROA

Juristipäivässä ja Oikkaripäivässä kuultiin yhteensä 25 kiinnostavaa puheenvuoroa.

Pidetty!-hanke parantaa oikeushallinnon veto- ja pitovoimaa

■ **OIKEUSMINISTERIÖN** alaisten virastojen yhteisen, kaksi-vuotisen Pidetty!-hankkeen avulla pyritään vastamaan alan rekrytointihaasteisiin.

Hankkeen tavoitena on, että oikeushallinnon työpaikat ja ammatit ovat pidettyjä ja niihin halutaan hakeutua. Tarkoituksena ei ole tehdä suuria rakenteellisia muutoksia vaan keskittyä käytännön toimiin, pieniin eleisiin sekä rohkeisiin ja luoviin ratkaisuihin. Hankkeeseen liittyviä toimenpiteitä ovat muun muassa rekrytointiprosessien tehostaminen, yhteistyö oppilaitosten kanssa, perehdytyksen parantaminen ja työntekijöiden tyytyväisyyden lisääminen.

YKLA koulutusmatka: Talouden näkymiä ja työhyvinvointia

YKSITYISALOJEN lakimiehet ry (YKLA) on Juristiliiton suurin vain yksityissektorin edunvalvontaan keskittynyt jäsenjärjestö. Jäseniä yhdistyksellä on noin 350. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen ohella YKLAN toimintamuotoihin kuuluvat muun muassa koulutusmatkat.

Tuorein niistä suuntautui Tukholmaan. Koulutusmatkan teemat liittyivät julkisen talouden suhdannekehitykseen, verosuunnitteluun, työyhteisösovitteluun, tuoteastuudirektiivin uudistumiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen.

Matkakertomus on kokonaisuudessaan luettavissa lehden verkkosivuilta:

[Liitto palvelee](#)

Juristikalenteri 2024

■ **JURISTILIITON** julkaisema Juristikalenteri on jäsenille maksuton. Liitto on postittanut kalenterin niille jäsenille, jotka ovat sen erikseen tilanneet.

Juristikalenteria myy Alma Talent:
shop.almatalent.fi

Suositteluhinta: 19,50 €
Hinta eläkeläisille: 16,60 € (koodi KALENELAK)
Hinta opiskelijoille: 14,65 € (koodi KALENOPIS)

Syötä hinnan jälkeen mainittu koodi verkkokaupan ostoskorissa kampanjakoodi-kenttään ja paina käytä saadaksesi alennettua hintaa käyttöösi.

Toimituskulut:
5,90 €

Katso lisätiedot:
juristiliitto.fi

Juristiliiton huomattavin tunnustus K. J. Ståhlberg-mitali ojennettiin KHO:n presidentti Kari Kuusiniemelle. Hänen haastattelunsa julkaistaan joulukuun lehdessä.

Iltajuhlan vauhdista huolehti Stig.

Painavaa asiaa ja iloisia kohtaamisia

Millainen on uusi poliittinen maailmanjärjestys? Miten ilmaston ja ympäristön muutokset muuttavat myös oikeudellista ajattelua? Millä tavoin filosofia, psykologia ja tekoäly vaikuttavat juristin päätöksentekoon? Lokakuun Juristipäivä koostui monipuolisista teemoista ja yleisön iloisista kohtaamisista. Messukeskuksessa järjestetty Juristipäivä ja sen oheistapahtuma Oikkaripäivä kokosivat yli 900 osallistujaa.

Katso video ja kuvia päivästä: juristipäivä.fi

Päivän keynote-puhuja oli professori Alexander Stubb. Aiheena uusi maailmanjärjestys.

Yrittäjyyspalkinnolla huomioitiin asianajaja Kimmo Oila.

Tämän vuoden Paras opiskelijatyönantaja-palkinnon sai Asianajotoimisto Castrén & Snellman. Palkinnon vastaanottivat Saga Heino (vas.) ja Anna Kuusniemi-Laine.

Seuraavan sukupolven opiskelijavalinta

Todistusvalinta on nuorentanut oikeustieteen opiskelijoiden joukkoa, mutta muuten suuria eroja pääsykokeilla sisään tulleisiin ei näyttäisi olevan. Todistusvalinnan pisteytys muuttuu 2026, ja myös pääsykokeita ollaan kehittämässä.

Teksti **SANNA JÄPPINEN** | Kuvitus **ANNA-KAISA JORMANAINEN**

Hyvän ylioppilastodistuksen arvosanoilla on voinut päästä opiskelemaan oikeustiedettä vuodesta 2020 lähtien. 40 prosenttia oikeustieteen opiskelijoista valitaan todistusvalinnalla, 60 pääsykokeen perusteella.

Puhtaaseen todistusvalintaan on arveltu sisältyvän erilaisia riskejä, kuten vajetta pohjatiedoissa, motivaatiopulaa, alalle soveltumattomuutta ja näistä seikoista johtuvia opintojen keskeytyksiä. Pääsykokeiden on nähty varmemmin valikoivan ja valmistavan alan opintoihin.

Nyt, kun opiskelijoita on valittu sisään kahdella tavalla jo neljä kertaa, näyttää siltä, että todistusvalintaan liitetyt uhkakuvat eivät ole toteutuneet.

Opiskelijakyselyt viittaavat vain vähäiseen eroon

Ensinnäkin päähenkilöiden eli opiskelijoiden omat kokemukset: onko valintatavalla kokemusten perusteella vaikutuksia esimerkiksi opintojen sujuvuuteen tai jaksamiseen?

Helsingin yliopistossa tehdään kandi- ja maisterivaiheen opiskelijoille säännöllisiä HowU-Learn-kyselyjä, joissa tarkastellaan opiskeluprosessia, kokemuksia oppimisympäristöstä, opiskelijan kokemaa uupumusta sekä yleisiä työelämävalmiuksia.

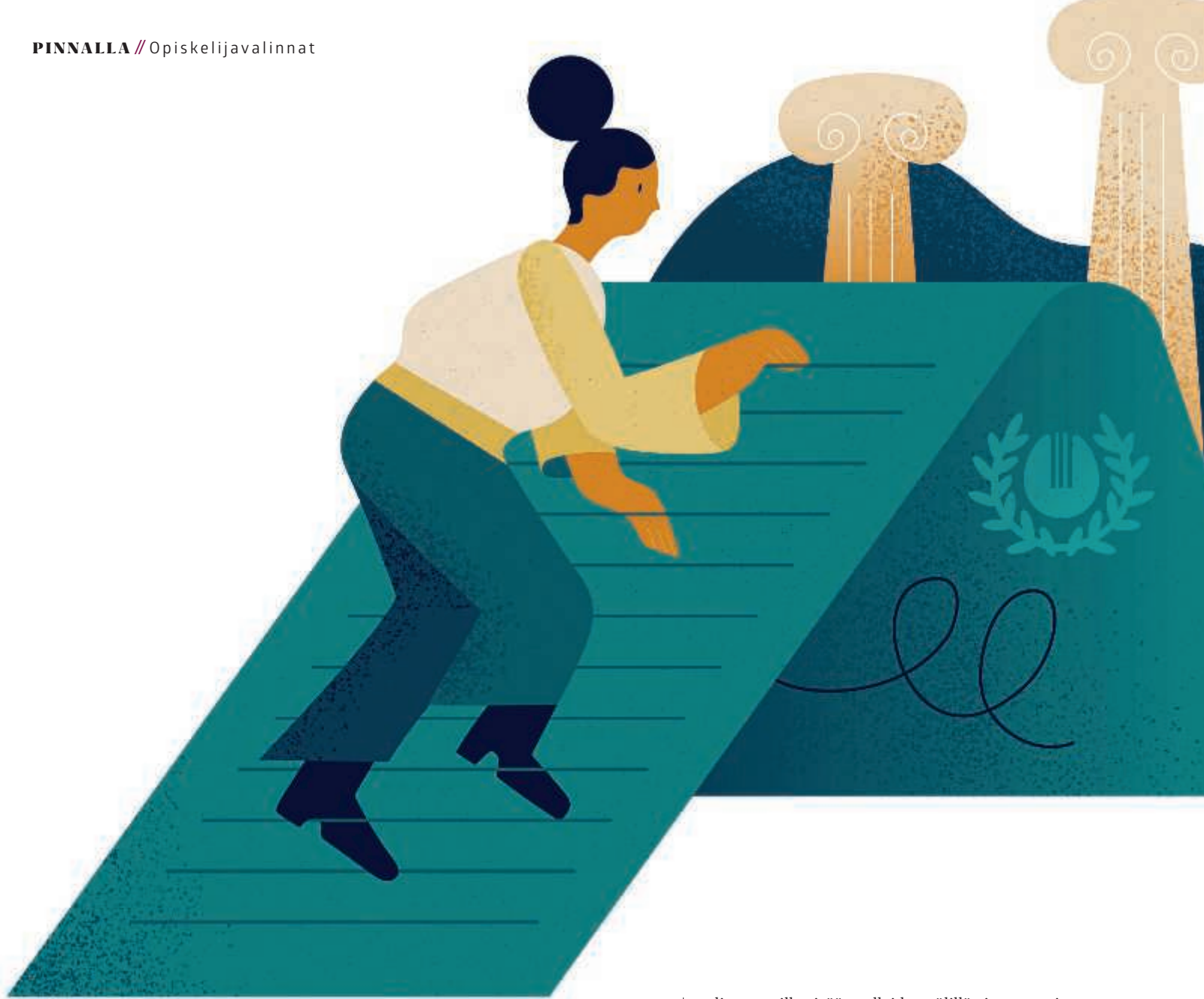
Oikeustieteen opiskelijoiden osalta kyselyä seuraa pedagoginen yliopistonlehtori **Anne Haarala-Muhonen**. Hänen mukaansa tilastollisesti merkitseviä eroja eri valintatavoilla opiskelemaan tulleiden välillä ei juuri ole, kun katsotaan vuosina 2021 ja 2022 aloittaneita.

– Ainoa tilastollisesti merkitsevä ero löytyy opintopisteiden kertymisessä ensimmäisenä opiskeluvuotena: pääsykokeilla valituilla opintopisteitä oli keskimäärin noin 52, todistusvalinnalla otetuilla noin 44. Mutta tämäkin ero on tasaantunut toisena opiskeluvuotena, Haarala-Muhonen kertoo.

Kovin monelta vuodelta eri tavoin valittuja opiskelijoita ei ole voitu vielä vertailla, joten Haarala-Muhonen puhuu mieluummin kurkistuksista opiskelijoiden elämään kuin varsinaisesta tilastollisesta tiedosta. Tähän mennessä kyselyissä

on ollut mukana vasta yksittäisiä maisterivaiheen opiskelijoita, jotka ovat tulleet sisään todistusvalinnalla.

– Kun mennään vielä vuosi eteenpäin, alkaa olla koossa pitkästä validia dataa, joka kertoo sitten enemmän opiskelijan koko polusta.

Opettaja: Valintatapa ei näy opintosuorituksissa

– Tiedän, että perinteinen kanta oikeudessa on, että pääsykoe on paras valintatapa. Olen tässä asiassa ehkä vastarannan kiiski, sillä minusta ei oikeastaan ole väliä, miten valitut testataan. Meillä on tosi fiksuja nuoria ihmisiä riippumatta siitä, miten he ovat päässeet opiskelemaan, sanoo professori **Marcus Norrgård** Helsingin oikeustieteellisen tiedekunnan Vaasan yksiköstä.

Norrgård pohjaa näkemyksensä viime vuosien aikana opetuksesta saamiinsa kokemuksiin: eroa eri

valintatavoilla sisään tulleiden välillä ei pysty opinto-tilanteiden tai -suoritusten perusteella näkemään edes alkuvaiheessa.

– Luennoilla näkyy pikemmin esimerkiksi sellainen, että opiskelijalla saattaa olla takana toinen koulutus tai ikää ja elämäkokemusta. Suoraan lukiosta tulleilla voi olla enemmän toimintatapoja, jotka tulevat sieltä koulusta. Lukio tekee kuitenkin mielestäni hyvää työtä, ja sieltä tulee meille motivoitunutta porukkaa.

Norrgård uskoo, että kollegat ovat tehneet opetuksessa samoja huomiota kuin hän itse – ainakin sen perusteella, ettei enää juuri kuulu kritiikkiä todistusvalintaa kohtaan.

Todistusvalinta nuorentaa opiskelijajoukkoa

Missä todistusvalinta sitten on näkynyt? Yksi koko opiskelijavalintauudistuksen tavoitteista, koulutusalaan riippumatta, on ollut tehdä nuorten siirtymisestä korkeakoulutukseen aiempaa sujuvampaa. Tätä on yritetty edistää myös oikeustieteen alalla.

”Ei ole havaittavissa sellaista ilmiötä, että opiskelijat keskeyttäisivät nyt aiempaa enemmän.”

– Meillä todistusvalinta on varattu kokonaan ensikertaisille hakijoille. Sillä halutaan mahdollistaa juuri se, että jatkumo toisen asteen koulutuksesta olisi mahdollisimman sujuva, sanoo opintoasiainpäällikkö **Johanna Harju**, joka vastaa Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan opiskelijapalveluista.

– Suurin osa meillä aloittavista opiskelijoista on, jos ei nyt ihan suoraan lukiosta, niin aika pian lukion jälkeeseen tulevia.

Hän muistuttaa, että vaihtoehtoisten reittien olemassaolo on hyvä asia nimenomaan hakijoiden kannalta. Valintakoe on erityisen tärkeä niille, joilla kirjoitukset ovat tavalla tai toisella epäonnistuneet tai joiden tavoitteena on toinen tutkinto. Lisäksi sisään voi tulla avoimen yliopiston väylää.

Harju yhtyy Norrgårdin huomioon siitä, että sisään otetussa opiskelijajoukossa ei huomaa yliopistoarjessa eroa valintatapojen välillä.

– Totta kai monelle voi iskeä jonkinlainen kulttuurisokki, jos siirrytään suoraan lukiosta yliopisto-opintoihin, mutta se tulee varmaan alalla kuin alalla, hän sanoo.

2026

UUDET PISTEYTYKSET

Vuonna 2026 tulevat voimaan todistusvalinnan uudet pisteytykset.

– Ei ole havaittavissa myöskään sellaista ilmiötä, että opiskelijat keskeyttäisivät nyt aiempaa enemmän tai että heitä tulisi keskimääräistä enemmän opintoneuvontaan pohtimaan, että olenkohan oikealla alalla.

Todistusvalinta uudistuu 2026: äidinkieli kunniaan

Vaikka opiskelijoiden valinta ylioppilastodistusten perusteella näyttää monelta osin toimineen, on arvosanojen pisteytyksessä ollut selkeä valuvika, joka yritetään nyt korjata. Julkisuudessakin on puhuttu paljon pitkän matematiikan ylikorostumisesta koulutus-alasta riippumatta ja tämän painotuksen vaikutuksista lukio-opintoihin.

Valtakunnallinen yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishanke julkaisi syyskuussa 2023 uuden pisteytysmallin, joka tulee voimaan vuonna 2026.

– Tällä hetkellä käytössä oleva pisteytysmalli pohjautuu siihen, paljonko mitään ainetta voi lukiossa opiskella. Uudessa mallissa on ollut tavoitteena huomioida paremmin kullakin alalla tarvittava osaaminen. Taustalla on

Jatkossa oikeustieteen todistusvalinnasta korkeimmat pisteet saa äidinkielestä.

myös halu vähentää negatiivista ohjausvaikutusta luki-ossa, niin että lukiolainen voisi oikeasti opiskella häntä kiinnostavia asioita, Johanna Harju sanoo.

Jatkossa oikeustieteen todistusvalinnasta korkeimmat pisteet saa äidinkielestä.

– Kieli on erittäin keskeinen tekijä juristin ammatissa. Oikeustieteellisellä alalla ei haluttu määritellä äidinkielen ohelle muita aineita, joten sen lisäksi pisteitä voi saada mistä tahansa neljästä aineesta, jotka antavat parhaat pisteet hakijalle, Harju sanoo.

Pääsykoe herättää intohimoja

Nyt kun todistusvalinnan uudesta pisteytyksestä on päätetty, opiskelijavalintojen kehittämishankkeessa siirrytään uuden kohteen eli pääsykokeiden kimppuun.

Tavoite on uudistaa pääsykokeita vuoteen 2025 mennessä muun muassa vähentämällä eri alojen erillisiä valintakokeita siten, että yhdellä kokeella voisi jatkossa hakea entistä useammalle alalle ja useampaan yliopistoon. Samalla kokeita kehitetään sisällöllisesti.

Oikeustieteellisellä alalla on jo vuodesta 2018 lähtien toteutettu yhteisvalinta, jossa ovat mukana kaikki suomenkieliset tai suomenkielistä alan opetusta tarjoavat yliopistot. Tämä uudistus on Johanna Harjun mukaan otettu hyvin vastaan – se on hakijoista selvästi hyvä asia, ja yliopistoissa aikaa säästyy kokeen tarkastusvaiheessa.

Opiskelijavalintauudistukset oikeustieteen alalla

- Vuodesta 2018 ollut käytössä yhteisvalinta, jossa ovat mukana kaikki suomenkieliset tai suomenkielistä oikeustieteen opetusta tarjoavat yliopistot. Helsingin yliopistolla ja Åbo Akademilla on erilliset valinnat ruotsinkielisiin koulutuksiin.
- Vuodesta 2020 iso osa yliopistojen opiskelijoista on valittu todistusvalinnalla: oikeustieteen yhteisvalinnassa todistuksen perusteella valittujen osuus on 40 prosenttia.
- Vuonna 2026 todistusvalinnoissa otetaan käyttöön uudet pisteytykset: oikeustieteessä korkeimmat pisteet saa äidinkielestä.
- Yliopistojen pääsykokeiden muotoa ja sisältöä uudistetaan vuoden 2025 opiskelijavalintoihin mennessä.

Valtakunnallinen yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishanke 2022–2025

Tasavertaiset mahdollisuudet taattava kaikille pyrkijöille

JURISTILIITON puheenjohtaja, professori **Tuula Linna** on iloinen siitä, että nykymuotoisiin opiskelijavalintoihin liittyneet uhkakuvat eivät näyttäisi toteutuneen. Kuitenkin hän katsoo, että todistusvalinnan osuutta ei tule ainakaan kasvattaa.

– Menestyminen lukiossa ei saisi saada liian suurta painoarvoa. Erilaiset maksulliset lukioaikaiset preppaus- ja abikursit ovat lisääntyneet, ja myös maksullista yksityisopetusta on tarjolla. On tärkeää, että perheen varallisuus- ja kulttuuri-taustasta riippumatta kaikille on olemassa tasavertainen valtaväylä oikeustieteelliseen.

– On koko juristikunnan etu, että meitä tulee kaikenlaisista perhetaustoista. Samoin se, että esimerkiksi muutamien työvuosien tai ammattikorkeakoulun jälkeen on aito mahdollisuus päästä opiskelemaan oikeustiedettä.

Linna painottaa, että valintakokeen rakenteella voidaan vaikuttaa siihen, ettei maksullisista pääsykokeusseista ole olennaista etua.

Opetusta ei tule rakentaa pääsykoekirjoille

Nykyinen todistusvalinta ei ole ilmeisesti saanut aikaan sukupuolijakauman lisävinoutumaa. Linnan mukaan on kuitenkin tarkoin seurattava, mikä vaikutus on sillä, että jatkossa äidinkielen arvosanaa painotetaan pitkän matematiikan sijasta. Uusi painotus on hänestä sinällään aivan perusteltu.

– Pienen alkuhämmennyksen jälkeen myös todistusvalinnan kautta sisään tulleet pääsevät kyllä vauhtiin mukaan. On tiedekuntien asiana pitää huolta siitä, että opetusta ei rakenneta pääsykoekirjojen pohjalle vaan lähdetään kaiken opetuksen kanssa ihan alusta, Linna sanoo.

Hän muistuttaa, että esimerkiksi alkusyksyn orientaatio- luennoilla ei tule käyttää ilmaisia, jotka ovat vieraita pääsykoekirjoja lukemattomille opiskelijoille.

– Kaikki sisään päässeet ovat tietenkin yhtä upeita opiskelijoita ja tervetulleita tiedekuntaan!

Myöskään keskeyttämisä ei ole toistaiseksi havaittu tavanomaista enempää, Linna toteaa.

– Ilmiöön ”minusta piti tulla lääkäri, mutta tulikin vain juristi” en ainakaan itse ole törmännyt. Pidän tätä merkinä oikeustieteen luontaisesta tenhovoimasta ja opettajien onnistumisesta. Uskoisin myös, että opiskelijayhteisö ja ainejärjestöt oikeustieteellisissä auttavat kaikkia pysymään mukana.

Nyt pääsykokeisiin saattaa kuitenkin olla odotettavissa selvästi isompia muutoksia, joten vilkasta keskustelua on luvassa.

– Oikeustieteessä pääsykokeiden muotoon ja sisältöön liittyy vielä enemmän mielipiteitä ja intohimoja kuin todistusvalintaan, Johanna Harju toteaa.

Onko suuntana valtakunnalliset yleispääsykokeet?

Marcus Norrgård olisi valmis ravistelemaan pääsykoetraditiota ja mahdollisesti jopa kehittämään sitä yleisen valtakunnallisen pääsykokeen suuntaan, Ruotsin mallin mukaisesti. Hänestä pääsykoe ei ole oikeustieteellisenä pohjakoulutuksena tarpeen, sen osoittaa esimerkiksi juuri todistusvalinta.

– Lisäksi ideologisesti on hassua, että juridiikkaa pitää lukea ennen kuin alkaa opiskella sitä. Meidän velvollisuutemme on opettaa juridiikkaa, eikä sitä tarvitse osata ennestään. Pohdintaa pääsykokeista tarvitaan, jotta tiedämme, mikä on toimivien malli.

Resurssien järkevä käyttö tulee epäilemättä olemaan tiukassa mietinnässä pääsykoeuudistuksen yhteydessä myös oikeustieteellisellä alalla: koe on nykyisellään työläs ja kallis projekti.

– Kun rahaa on rajallisesti, pitää valita, halutaanko se käyttää pääsykokeeseen vai jonkin muuhun, Norrgård pohtii. •

VAIKUTTAMASSA

Kerromme Juristiliiton edunvalvontatyöstä, joka helposti jää näkymättömiin.

Lähtötilanne

Avoimuusrekisterin tavoitteena on parantaa eduskunnan ja ministeriöiden päätöksenteon avoimuutta sekä avata niihin suuntautuvaa vaikuttamistoimintaa ja tähän käytettäviä resursseja.

Askel 1

REKISTERÖITYMINEN ALKAA

Rekisteröityminen avoimuusrekisteriin alkaa 1.1.2024. Niiden toimijoiden osalta, jotka jo tekevät vaikuttamistoimintaa, viimeinen päivä rekisteröityä on 31.2.2024. Jokaisen uuden toimijan on tehtävä rekisteröinti viimeistään vaikuttamistoiminnan aloittamispäivänä.

Avoimuusrekisteri avaa myös Juristiliiton vaikuttamistyötä

Vuonna 2024 käyttöön otettavaan uuteen avoimuusrekisteriin ilmoitetaan vaikuttamistoiminnasta, joka kohdistuu eduskuntaan ja ministeriöihin. Tämä tekee vaikuttamisesta läpinäkyvämpää.

Teksti **PI MÄKILÄ** | Kuvitus **ISTOCK**

Avoimuusrekisteriin ilmoitetaan pitkäjänteisestä ja suunnitelmallisesta vaikuttamistoiminnasta. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos vaikuttamistoiminta on pienimuotoista. Pienimuotoinen vaikuttamistoiminta sisältää määritelmän mukaan enintään viisi yksittäistä yhteydenottoa yhteen tai useampaan vaikuttamistoiminnan kohteeseen yhden kalenterivuoden aikana. Avoimuusrekisteri ei koske esimerkiksi osallistumista viranomaisten asettamiin työryhmiin, eduskunnan ja ministeriöiden kuulemisia tai journalistista tiedonhankintaa.

Myös Juristiliitto ilmoittautuu rekisteriin ja kertoo jatkossa rekisterin kautta vaikuttamistyöstään.

– Lisäksi tulemme julkaisemaan verkkosivuillamme tietoa vaikuttamistyöstämme ja rekisteriin ilmoitettavista asioista, kertoo Juristiliiton viestinnästä ja vaikuttamisesta vastaava johtaja **Janne Laukkanen**.

– Avoimuusrekisterin tärkein tehtävä on avata ministeriöihin ja eduskuntaan suuntautuvaa vaikuttamista.

Se on hyvä asia. Juristiliitossa haluamme olla vaikuttamistyössämme avoimia, ja tähänkin rekisteri luo hyvän kanavan.

Vaikuttamistyön määrän lisäksi rekisteriin tulee vuodesta 2026 alkaen ilmoittaa myös vaikuttamistyön taloudellisesta laajuudesta. Taloudellisten tietojen ilmoittamiselta vältytty, jos vaikuttamistoimintaa ei ole harjoitettu viimeisimmän kalenterivuoden aikana lainkaan.

Juristiliiton rekisteröinti-ilmoitus ja toimintailmoitukset eivät kata liiton 33 jäsenyhdistysten toimintaa. Jokaisen jäsenyhdistyksen tulee tarvittaessa rekisteröityä erikseen ja raportoida yhdistyskohtaisesti vaikuttamistoiminnastaan.

– Juristiliitto auttaa jäsenyhdistyksiä mielellään näissä kysymyksissä, Laukkanen toteaa.

Jutussa on käytetty lähteenä myös Avoimuusrekisteri.fi-sivustoa.

Jokaisen jäsenyhdistyksen tulee tarvittaessa rekisteröityä erikseen ja raportoida vaikuttamistoiminnastaan.

Askel 2

ENSIMMÄINEN TOIMINTAILMOITUS

Ensimmäisten toimintailmoitusten teko alkaa heinäkuun 2024 alussa. Rekisteriin ilmoitetaan huhti-kesäkuun 2024 vaikuttamistoiminnasta. Viimeinen päivä ilmoituksen tekoon tuon ajan osalta on 31.8.2024.

Askel 3

LOPPUVUODEN TOIMINTAILMOITUKSET

Loppuvuoden 2024 toimintailmoitusten tekeminen alkaa vuoden 2025 alussa. Viimeinen päivä ilmoituksen tekoon heinä-joulukuun 2024 vaikuttamistoiminnasta on 28.2.2025.

Askel 4

KAKSI ILMOITUS-AJANKOHTAA VUODESSA

Jatkossa toimintailmoitukset tehdään edellä kerrottuun tapaan kahdesti vuodessa, puolivuositain. Alkuvuoden vaikuttamistoiminnan osalta heinä-elokuussa ja loppuvuoden osalta aina seuraavan vuoden tammi-helmikuussa.

Askel 5

TALOUDELLISTEN TIETOJEN ILMOITTAMINEN ALKAA

Heinä-elokuun 2026 toimintailmoitusten yhteydessä kerrotaan ensimmäistä kertaa myös vaikuttamistoiminnan taloudellisista kustannuksista. Heinä-elokuussa 2026 raportoidaan vuoden 2025 vaikuttamistoiminnan taloudellisista tiedoista. Jatkossa vuotuiset taloudelliset tiedot ilmoitetaan aina seuraavan vuoden heinä-elokuussa.

Maali

TAVOITTEENA PÄÄTÖKSENTEON AVOIMUUS

Avoimuusrekisteri tekee aiempaa näkyvämmäksi päätöksentekoon liittyvää epävirallista vaikuttamistoimintaa, jota tehdään virallisten työryhmien ja kuulemisten – kuten lausuntokierrosten ja valiokuntakuulemisten – ulkopuolella.

Apulaispormestari Johanna Laisaari on ehtinyt olla virassaan vasta muutaman kuukauden. Hän aikoo muun muassa edistää vuoropuhelua kasvatuksen ja koulutuksen työntekijöiden kanssa.

Apulaispormestari taistelee eriarvoistumista vastaan

Johanna Laisaari aloitti kesällä uudessa pestissään, lapsioikeusjuristille osuvasti Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestarina. Kesän hän kiersi päiväkoteja, syksyllä vuorossa ovat olleet koulut. Alueiden ja koulujen entistä vahvemman eriarvoistumisen hän näkee uhkana.

Teksti **TARJA VÄSTILÄ** | Kuvat **VILJA HARALA**

Olosuhteet hellivät: apulaispormestari näkee työhuoneensa ikkunasta kaupungintalolta niin Kauppatorin kuin viheriöivän Esplanadin.

– Sääli, että Havis Amanda on juuri nyt konservoitavana, toteaa **Johanna Laisaari** (sd.).

Tuore apulaispormestari ehtinee Mantankin vielä ikkunasta nähdä, sillä hänen työnsarkansa kestää ainakin kevääseen 2025. Pesti avautui, kun edeltäjä **Nasima Razmyar** siirtyi kansanedustajaksi.

Laisaari on koulutukseltaan OTK ja varatuomari. Hän on toiminut lapsioikeusjuristina ja Kansallisen lapsistrategian pääsihteerinä. Kokemus antaa hyvät eväät apulaispormestariksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Tausta ja väliuudet viitoittivat tietä

Laisaaren ensimmäinen ammattihaave oli eläinlääkäri. Televisiossa esitettyjä lakisarjojakin tuli katsottua: hohdokkaana kuvattu ura veti puoleensa. Tulevaisuus alkoi hahmottua pitkälti jo murrosiässä, sillä Laisaarella oli

halu vaikuttaa asioihin. Myös tausta sysäsi uravalintaan: isä, isoisä ja isoäiti olivat juristeja. Johanna on varatuomari Laisaari jo kolmannessa polvessa.

– Olen yhdistänyt vanhempieni koulutukset ja ammatit: isä on juristi ja äiti on työskennellyt koko uransa lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Laisaari haki oikikseen heti yo-kirjoitusten jälkeen, ja ovi aukeni kolmannella yrittämällä. Väliuudetkin edistivät uraa, kun työskentely avustavissa tehtävissä lakiasiaintoinimistossa näytti, mitä juristin työ on käytännössä. Avoimen yliopiston opinnot pohjustivat matkaa kohti oikeustieteellistä.

Lähes koko opiskeluaikansa Laisaari teki osa-aikaisesti töitä. Alaan liittyvät tehtävät ovat olleet merkityksellisiä jatkonkin kannalta, sillä ne ovat tukeneet tietojen jäsentelyä ja ymmärtämistä. Hän oli töissä myös oikeustieteellisen tiedekunnan opintotoimistossa, ja yliopisto- ja tiedemaailma tulivat tutuiksi.

Laisaari pitää ammatillisesti tärkeänä työ- ja oppimiskokemuksena auskultointia Helsingin käräjäoikeudessa. Tärkeää on ollut myös itselle merkityksellinen työ

lasten, nuorten ja perheiden hyväksi sekä lapsen oikeuksien edistäminen. Auskultoinnin jälkeen Laisaari työskenteli kymmenen vuotta lastensuojelun lakimiehenä Vantaan kaupungilla.

– Lastensuojelu on vaativaa ja arvokasta työtä perus- ja ihmisoikeuskysymysten parissa. Lastensuojelun työntekijöillä olisi hyvä olla käytettävissään oikeudellista osaamista ja tukea.

Kaikkien lasten Suomi

Laisaari toimi ensimmäisen kansallisen lapsistrategian pääsihteerinä. Strategia julkaistiin 2021.

– Oli hieno mahdollisuus olla valmistelemassa historiallista työtä, jossa oli mukana myös parlamentaarinen komitea, edustus kaikista eduskuntaryhmistä. Poliittinen tahtotila löytyi lapsen oikeuksien edistämisessä yli hallituskausien.

Kansallinen lapsistrategia tehtiin oikeusperusteisesti tukeutuen erityisesti YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen. Visiona on Kaikkien lasten Suomi. Strategiassa käsitellään varhaiskasvatusta, koulutusta, sosiaalipalveluita, perheen toimeentuloa ja muita isoja teemoja.

Oikeudellinen perusta, johon lapsistrategia pohjautuu, on Laisaaren mukaan ainutlaatuinen asiakirja. Tämä **Kirsi Pollarin** ja **Esa Iivosen** kirjoittama selvitys *Lapsivaikutusten arvioinnin käsikirja lainvalmistelijoille* on hyvä työkalu lausuntojen laatimiseen ja monenlaiseen kehitystyöhön.

Koulutus puree asenteisiin

Laisaaren mukaan lasten oikeudet eivät toteudu riittävästi Suomessa valtakunnallisesti eikä kaikkien lapsiryhmien osalta. Näin esimerkiksi kodin ulkopuolelle sijoitettujen, vähemmistöihin kuuluvien ja vammaisten lasten kohdalla.

Suomi oli keväällä 2023 YK:n lapsen oikeuksien komitean kuultavana. Se antoi uudet suositukset, joista useat koskivat syrjinnälle alttiita ja haavoittuvaisimmassa asemassa olevia lapsiryhmiä, kuten vammaisia lapsia sekä turvapaikanhakija- ja pakolaislapsia.

Komitea nosti esiin toiveen nykyistä tarkemmista toimista syrjäytymisen ja väkivallan ehkäisemiseksi, ja myös riittävä kehitysapu nousi suosituksissa esiin. Keskeistä oli lapsen edun kattavampi huomioiminen kaikessa päätöksenteossa ja lapsivaikutusten arvioinnin ulottaminen vahvemmin lainsäädännön valmisteluun.

– Haasteena on hyvinvointivaltioissakin se, että yksittäiset lapset ja lapsiryhmät jäävät huomiotta. Tarvitaan toimenpiteitä sen eteen, että kaikkien lasten oikeudet toteutuisivat.

Suomessa on tähän hyviä keinoja: osassa kansallista lainsäädäntöä huomioidaan jo lapsen edun ensisijai-

Lasten oikeudet ovat yhtä arvokkaita ja sitovia kuin aikuisten ihmis- ja perusoikeudet. Lapsioikeusjuristi Johanna Laisaari on apulaispormestarinakin lasten, nuorten ja perheiden puolestapuhuja.

Johanna Laisaaren vinkki juristin polulle

SUOSITTELEN ehdottomasti hakemaan tuomioistuinharjoitteluun eli auskultointiin. Itselle se oli erittäin tärkeä ja opettavainen kokemus uran alussa.

suus ja velvoitetaan ottamaan sen arvioinnissa huomioon lapsen yksilölliset tarpeet.

– Mutta mitä se tarkoittaa arjessa – osaamisen, tunnistamisen ja resurssien näkökulmasta? Niissä on parantamisen varaa. On huolestuttavaa, jos asia jää kiinni aikuisten asenteesta eli siitä, ettei jostain syystä haluta tunnistaa lasten etua ja tarpeita. Lasten oikeudet ovat yhtä velvoittavia kuin aikuisia koskevat ihmis-oikeudet, ja ne pitää lapsen arjessa toteuttaa.

Suurimmat esteet ovat Laisaaren mielestä resurssien puute sekä asenne ja ajattelutapa. Jälkimmäiseen tehoa hänen mukaansa koulutus.

Lapsistrategiassa tehtiin iso maksuton, verkossa toimiva moduulikoulutuspaketti yhteistyössä kentän ammattilaisten kanssa. Koulutuskokonaisuus on saanut hyvän vastaanoton. Osaamisen vahvistamiselle ja strategiselle työkalulle on ollut tarvetta.

Päätökset heijastuvat lapsiinkin

Vastikään on tehty myös eurooppalaisen lapsitakuun toimintasuunnitelma, jossa keskeisenä tavoitteena on haavoittuvassa asemassa olevien lasten oikeuksien vahvistaminen ja lapsiperheköyhyyden vähentäminen. Kansallisen lapsistrategian linjaukset ja tehdyt toimenpiteet nivoutuvat eurooppalaiseen lapsitakuuseen.

– Kansainvälinen vuoropuhelu on ollut Suomen kannalta mielekäs, yhtäaikainen prosessi.

Suomi sijoittuu kansainvälisessä vertailussa Euroopan kärkimaihin. Meillä on neuvoloita sekä maksuton kouluruokailu ja maksuton koulutus. Oman maan sisällä on kuitenkin vielä tehtävää muun muassa lapsiperheköyhyyden vähentämisessä.

– Kunnianhimon ja tavoitteiden pitää olla oman yhteiskunnan tasolla. Lapsivaikutusten arviointi on hyvä työkalu lapsiperheköyhyydestä puhuttaessa. Vaikka yhteiskunnan toimenpiteet kohdistuisivat aikuisiin, ne heijastuvat myös lapsiin.

Sillanrakennusta päiväkoteihin ja kouluihin

Lapsioikeusjuristaustasta on etua Laisaaren nykyisessä tehtävässä. Hän korostaa, että lapsen oikeudet ovat velvoittavia ja tärkeitä kaikkien osata, noudattaa ja edistää omissa työ- ja virkatehtävissä. Helsingin kaupungin tavoitteena on olla paras ja yhdenvertainen paikka oppia. Tämän saavuttamiseksi pitää huolehtia jokaisen lapsen oikeudesta saada yksilöllistä oppimisen tukea.

– Inklusio tarkoittaa sitä, että oppimisen apu ja tuki tulevat yksilöllistä tukea tarvitsevan lapsen luokse – sinne, missä hän on. Oppimista ja omaksi itseksi kasvamista on tuettava alusta alkaen.

On pyrittävä myös segregaation eli alueiden ja koulujen eriarvoistumiskehityksen poistamiseen ja vähen-

”Oppimista ja omaksi itseksi kasvamista on tuettava alusta alkaen.”

Kuka

JOHANNA LAISAARI, 49

- ▶ OTK 2004, Helsingin yliopisto; varatuomari 2008, Helsingin kärjäoikeus; Public eMBA 2017–21, Tampereen yliopisto
- ▶ Kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestari 06/2023–, Helsingin kaupunki
- ▶ Kansallisen lapsistrategian johtava asiantuntija 05/2023– (virkavapaalla), STM; Kansallisen lapsistrategian pääsihteeri 2019–23, Valtioneuvoston kanslia
- ▶ Projektipäällikkö 2019, Ensi- ja turvakotien liitto
- ▶ Varapuhemies Tuula Haataisen erityisavustaja, 2018–19, eduskunta
- ▶ Lastensuojelun lakimies 2008–18, Vantaan kaupunki
- ▶ Notaari 2007–08, varatuomari 2008, Helsingin kärjäoikeus
- ▶ Luottamustoimet: Helsingin kaupunginvaltuuston varavaltuutettu, HSL:n hallituksen jäsen, SDP:n varhaiskasvatus, lapset ja perheet -työryhmän pj

tämiseen. Laisaari aikoo paneutua muun muassa tarveperustaiseen rahoitukseen ja sen vaikutukseen. Alueilla, joilla on sosioekonomisia haasteita, lisärahoitus ja -resurssit voisivat saada aikaan myönteisiä tuloksia.

Inklusio ja segregaatio ovat niitä teemoja, joita Laisaari haluaisi syksyn aikana nostaa keskusteluun ja nähdä, mitä niissä voi tehdä.

Kesän aikana apulaispormestari jalkautui päiväkoteihin ja leikkipuistoihin tapaamaan ja kuuntelemaan työntekijöitä. Syksyllä hän on kiertänyt kouluissa ja oppilaitoksissa.

– Haluaisin olla sillanrakentaja ja käydä vuoropuhelua kaupunkilaisten, henkilöstön ja toimialan johdon välillä.

Dekkareita ja tattirisottoa

Intohimoisena lapsen oikeuksien puolustajana Laisaari on ollut vapaa-ajallaankin mukana erilaisissa luottamustehtävissä. Aikaa kuluu myös lukiessa, etenkin dekkarit ja Donna Leon vetävät puoleensa.

– Italia onkin se toinen rakkauden kohde ja siihen liittyen ruoanlaitto. Donna Leonissa yhdistyvät molemmat – Italia ja italialainen ruokakulttuuri.

Laisaaren bravuurina on kehuttu tattirisotto. Siestystysuudessa useammin metsään ehtivät Johannan äiti ja sisar, jotka mökkireissun jälkeen jättävät sienipussukat kuistille odottamaan kokkia. Yhteistyössä on vapaa-ajallakin voimaa. •

TYÖNOHJAUSTA SUUNNATAAN TUOMIOISTUINTEN TARPEISIIN

Työnohjaus on oman työn syvällistä tarkastelua ja kehittämistä pitkäjänteisesti. Tuomioistuimissa työnohjauksesta on haettu apua esimerkiksi henkisesti raskaiden tapausten käsittelyyn.

Teksti **KATJA ALAJA** | Kuvitus **ISTOCK**

Juristiliiton piirissä on keskusteltu työnohjauksen tarpeesta oikeudellisissa tehtävissä. HR-asioiden erityisasiantuntija **Pirjo Huhta** Tuomioistuinvirastosta kertoo, että toive työnohjauksen käytöstä nousi esille myös Työterveyslaitoksen tekemästä ”Hyvinvointi ja työolot tuomioistuimissa 2022” -tutkimuksesta.

- Tutkimus nostaa esiin työuupumuksen riskin, johon vaikuttavat muun muassa työmäärä, haasteelliset käsiteltävät asiat ja työajan hallinta – tuomaritahan ovat työajatomia. On tarve pitää huolta omasta työhyvinvoinnista, itsekin työnohjaajaksi koulutautunut Huhta toteaa.

Ajatukset Tunteet

Lääkäreiden työnohjaajana toimiva **Marja-Liisa Portaankorva** on määritellyt työnohjauksen Lääkärilehden kirjoittamassaan artikkelissa näin: ”Työnohjaus on oman työn, työolosuhteiden, ammatti-identiteetin sekä työhön liittyvien tunteiden ja mielikuvien luottamuksellista tutkimista ja työstämistä koulutetun työnohjaajan avulla”.

Työnohjauksen tavoite syntyy ohjattavan tai ohjattavien tarpeesta, sitä muotoillaan yhdessä työnohjauksessa ja sitä kohden menään keskustelun, harjoitusten ja arviointien avulla. Jokainen päättää itse, mistä ja minkä verran puhuu.

Tyypillisesti työnohjaus on vuoden tai jopa kahden vuoden prosessi, jossa on säännöllisiä yksilö- tai ryhmätapaamisia noin kuukauden välein. Se voi olla jatkuvaakin ja jopa lakisääteistä, kuten joillakin terveydenhuollon työpaikoilla.

- Työnohjaus on syvällistä oman työn tarkastelua ja kehittämistä, mihin ei välttämättä ole aikaa työarjessa, Portaankorva painottaa. Hän on yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri ja Suomen Lääkäriliiton Lääkäri-työnohjaajat alaoston puheenjohtaja.

Työn tarkastelu

Tukea haastavan tapauksen käsittelyyn

Suomen työnohjaajat -yhdistyksen mukaan työnohjaus voi parantaa oman työn laatua ja tehokkuutta sekä asiakastyytyvyyttä, vahvistaa ammatillista identiteettiä ja työssä jaksamista, parantaa työyhteisön ilmapiiriä, kehittää johtamista ja jäsentää moniammatillista toimintaa.

Työnohjausta käytetäänkin oman työn kehittämisen keinona sekä yksityisellä, julkisella että kolmannella sektorilla. Tuomioistuinvirasto on tarjonnut sitä tuomioistuimille esimerkiksi työterveyshuollon palveluna.

Huhta arvelee, että suurin osa tuomioistuinten henkilöstön työnohjauksista on ollut joko yksilöprosesseja tai yksittäisten tuomioistuinten tiimien prosesseja.

– Ymmärryksen mukaan tuomioistuinten työnohjauksiin on osallistunut hyvin eri-ikäisiä, eri sukupuolta olevia ja eri työtehtäviä tekeviä, Huhta sanoo.

Joukkoon mahtuu paljon onnistumisia. Huhta kertoo, että on tiimejä, jotka ovat tarvinneet pitkäjänteistä apua jonkin haastavan tapauksen käsittelyn tueksi. Voi olla, että istunnon kokoonpanossa työskennellyt lainkäyttöhenkilöstö on työskennellyt pitkään

vaikkapa henkisesti raskaan, lapsiin kohdistuvan rikosasian parissa.

Toisinaan työnohjausta on voitu tarvita tiimin yhteistyön sujuvoittamiseen. Voi olla, että on esimerkiksi havaittu, että työtä tehdään eri tavoin kuin mitä on yhdessä sovittu.

Toiveena tuomioistuintyön tuntemus

Tuomioistuinten työnohjauksen yhtenä haasteena nousee esiin työnohjaajien tausta. Lähellä työnohjaajan ei tarvitse olla tietyn alan syväosaaja, koska hän on työnohjausprosessin ammattilainen.

– Työnohjaus edellyttää luottamusta työnohjaajaan. Sitä voi synnyttää esimerkiksi sen ymmärtäminen, että tuomari painii usein yksin jutun ratkaisemiseen liittyvän aineiston kanssa. Se voi sisältää järkyttäviäkin asioita, joita ei voi kertoa muille, Huhta pohtii.

Portaankorvan mukaan toive oman alan työnohjaajista näkyy lääkärinkunnassakin.

– Toisaalta eri alalta tuleva työnohjaaja voi nostaa kysymyksillään pohdittavaksi alalla liiankin itsestään selvinä pidettyjä asioita, Portaankorva muistuttaa.

Tuomioistuinvirasto aikoo kilpailuttaa työnohjauspalvelun niin, että se voi tarjota tuomioistuimille tuomioistuintyön erityispiirteet ymmärtäviä työnohjaajia. •

Totta ja tarua työnohjauksesta

TYÖNOHJAUKSEEN liitetään toisinaan väärä käsitys. Lääkäreiden työnohjaajana toimiva **Marja-Liisa Portaankorva** korostaa, että työnohjaus ei ole terapiaa, vaikka sen juuret ovat sosiaalityössä ja terapeuttisessa hoitotyössä.

– Työnohjauksessa voidaan keskittyä kaikkiin työhön liittyviin asioihin. Yksityiselämää voidaan sivuta, kun pohditaan, mistä ihminen saa voimavaroja ja miten hän palautuu työstä.

Portaankorva lisää, että työnohjauksen aloittaminen ei edellytä ongelman olemassaoloa, vaan kiinnostusta ja tahtoa pohtia omaa työtä sekä sen herättämiä ajatuksia ja tunteita.

Miten työnohjaus eroaa mentoiminnasta ja coachingista? Mentoringissa kokenut osaaja auttaa vähemmän kokenutta kehittyvämmän ammatillisesti ja coachingissa sen tekee yleensä coachiksi kouluttautunut. Työnohjaajalla on myös koulutus. Tuomioistuinviraston HR-asioiden asiantuntija **Pirjo Huhta** näkee coachingissa ja työnohjauksessa paljon samaa.

– Coachingissa ja työnohjauksessa voidaan käyttää hyvin samantyyppisiä valmennuksellisia menetelmiä, Huhta painottaa. Asioita voidaan tarkastella paitsi puhumalla myös toiminnallisesti esimerkiksi kuvakorttien, nelikenttien ja janojen avulla sekä eläytymällä toiseen rooliin.

Ammatti-identiteetti Työhyvinvointi

Luettelointi ei ole journalismia

Ruotsin entinen mediavaltuutettu **Ola Sigvardsson** varoittaa lakien kiristyvän, jos julkaisijat eivät itse valvo toimintansa eettisyyttä. Mediavaltuutettu on Suomen Julkisen sanan neuvostoa vastaava taho, jonne kuka tahansa voi tehdä kanteluja, jos epäilee median rikkoneen alan itsesääntelyä.

Sigvardssonin huolen taustalla on tuore oikeustapa. Prosessin keskiössä on nettipalvelu Verifiera, joka kerää tietokantaansa ruotsalaisia oikeustapauksia ja myy tietoja eteenpäin.

Kesäkuussa antamassaan päätöksessä kammarrätten kielsi yhtiötä myymästä pakkohoitopäätöksiin liittyviä henkilötietoja. Oikeus katsoi, että yhtiön toiminta on EU:n tietosuojasetuksen GDPR:n vastaista.

Yhtiön toiminta ei oikeuden mukaan ole journalismia, vaikka se itse väitti harrastavansa myös jonkinlaista julkaisu-toimintaa. Koska kyse ei ole journalismista, toiminta ei ole tietosuojasetuksen poikkeussäännöksen piirissä ja on siten laitonta.

Verifieran toimitusjohtaja on jo julkisuudessa ilmoittanut yhtiön valittavan päätöksestä.

Verifieran tapaus näyttää olevan Veropörssi-oikeusjutun serkku. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (EIT) päätyi vuonna 2015 siihen, että ihmisten nimien ja vertietojen julkaiseminen luettelona ei ole journalismia, joten Suomi sai kieltää *Veropörssi*-lehden toiminnan.

Sigvardsson kommentoi Verifieran tapausta elokuussa Ruotsin Journalistiliiton ammattilehdessä *Journalistenissa*.

Hän toteaa, että sananvapaus on Ruotsissa poikkeuksellisen laaja juuri sen takia, että toimittajat ovat itse rajoittaneet omaa sananvapauttaan luomalla eettisen koodiston, joka on tiukempi kuin laki. Pääperiaate on, että vaikka tieto olisi julkista, sen julkaiseminen ei välttämättä ole eettistä.

Myös Suomessa toimittajat päätyivät jo vuosikymmeniä sitten samaan päätelmään kuin ruotsalaiskollegat: jos ala ei itse säätele sitä, mitä on sopivaa ja kohtuullista julkaista, sen tekee lainsäätävä.

Verifiera on kuitenkin valinnut toisen tien, Sigvardsson toteaa. Koska tiedot ovat laillisesti saatavissa, eettisiä kysymyksiä ei yhtiön mielestä tarvitse pohtia. Yhtiön toiminnalla voi kuitenkin olla dramaattisia vaikutuksia yksittäisten ihmisten elämään.

Ruotsin Yle eli SVT oli aiemmin kertonut ”Johanista”, jonka pakkohoitopäätös oli päätynt Verifieran rekiste-

riin. Mies kertoi hakeneensa 444:ää työpaikkaa, mutta alun kiinnostuksen jälkeen työnantajat aina katosivat hiljaisuuteen. ”Johan” arveli tämän johtuneen juuri siitä, että tieto hänen aiemmasta pakkohoidostaan oli Verifieran tietokannassa.

Nyt on sitten tapahtunut juuri se, mistä Sigvardsson varoittaa: lainsäätävä on ryhtynyt toimiin Verifieran tapauksen takia. Ruotsissa on aloitettu lainvalmistelu, jossa tarkastellaan oikeudenkäynteihin liittyvien tietokantojen perustuslainmukaisuutta.

Tällä taas on vaikutuksia toimittajiin. Jos tiedon julkaisuutta rajoitetaan tai tietojen saantia hankaloitetaan, myös journalistien tiedonhankinta vaikeutuu.

Ja jos kehitys jatkuu, se muuttaa pahimmillaan koko yhteiskuntaa. Edellytykset merkitykselliselle journalismille ja siten yhteiskunnalliselle keskustelulle kaventuvat olennaisesti.

(Tämä ei ole kannanotto pakkohoitopäätösten julkisuuteen. Suomessa nämä päätökset ovat käsittääkseni lain perusteella salassa pidettäviä.)

Ongelmana eivät ole vain Verifieran kaltaiset yritykset. Nykyisin kuka tahansa voi julkaista netissä ja somessa mitä tahansa – ja moni julkaiseekin, mitään ajattelematta, seurauksista piittaamatta.

Tuleeko lainsäätäjälle siis kiusaus alkaa kaventaa julkisuusperiaatetta nettiräiskijöiden takia, pala palalta?

Sen kehityksen päässä on kokonaan toisen näköinen Suomi.

Jos ala ei itse säätele sitä, mitä on sopivaa ja kohtuullista julkaista, sen tekee lainsäätävä.

SUSANNA REINBOTH
oikeustoimittaja, Helsingin Sanomat
susanna.reinboth@hs.fi

Erityisten tuomareiden antoisa yhteisö

Erityistuomioistuinten juristit työskentelevät pienissä yhteisöissä, ja siksi Erityistuomarit ry:n yhteisvoima niin edunvalvonnassa kuin sosiaalisessa toiminnassa on korostuneen tärkeää.

Teksti **DIANA TÖRNROOS** | Kuvitus **ISTOCK**

1 Miksi yhdistys on olemassa?

► Tärkein tehtävämme on erityistuomioistuimissa työskentelevien juristien ammatillinen ja palkkauksellinen edunvalvonta. Tuomariliiton ja Juristiliiton jäsenyhdistyksenä me pienehköjen erityistuomioistuintenkin edustajat pääsemme mukaan edunvalvontatyöhön ja päätöksentekoon sekä osallistumaan lausuntojen antamiseen. Erityistuomioistumiahan ovat vakuutus oikeus, markkinaoikeus ja työtuomioistuin.

Toinen tehtävämme on ammatillisesti kehittävän koulutustoiminnan ja erilaisen virkistystoiminnan tarjoaminen jäsenille.

2 Millaista yhteisön toiminta on?

► Olemme tehneet useita opintomatkoja, esimerkiksi Oslon sisä- ja EU-tuomioistuimiin, EU-tuomioistuimeen ja Ahvenanmaan tuomioistuimiin. Nyt lokakuussa osallistumme Korkeimpien oikeuksien virkamiesyhdistyksen järjestämälle matkalle Latviaan. Matkoihin liittyy saumatomasti sosiaalinenkin puoli.

Kotimaassa on monenlaista virkistys- ja vierailutoimintaa, kuten museo- ja teatterivierailuja, pikkujouluja ja vastaavaa. Lisäksi kerromme jäsenviestissä muutaman kerran vuodessa ajankohtaisia asioita ja suunnitelmista.

3 Mitä yhteisö antaa jäsenelle?

► Toiminnassa tutustuu ihmisiin niin omasta kuin muistakin erityistuomioistumista ja linkittyy muuhun tuomioistuintensä. Erityistuomioistuimissa työskenteleminen on varsin etätyöpainotteista, ja yhdistystoiminnan kautta työntekijät voivat ihan fyysisesti tavata kollegoita ja pysyä paremmin kartalla.

Osana isompaa kokonaisuutta meidänkin äänemme kuuluu paremmin. Esimerkiksi Tuomariliiton palkkausudistus on konkreettinen asia, jossa yhdistyksestä on selvää rahallista hyötyä.

4 Miten toimintaan pääsee mukaan?

► Jäsenenä voivat olla erityistuomioistuimissa toimivat lakimiehet ja päätoimiset ratkaisukokoonpanojen jäsenet. Liittyminen tapahtuu ilmoittamalla asiasta yhdistyksemme sihteerille ja maksamalla jäsenmaksun.

5 Terveiset jäsenyydestä kiinnostuneelle

► Kannattaa tulla tutustumaan kollegoihin ja osallistumaan monipuoliseen toimintaan! Edunvalvontaan ja matkailu- ja virkistystoimintaan pääsee vaivattomasti mukaan, ja itsekin voi esittää toiveita toiminnan kehittämiseksi.

Jos on luonteeltaan aktiivinen ja haluaa osallistua vaikkapa tapahtumien järjestämiseen, siihen löytyy varmasti tilaisuus. Edunvalvontaan voi lähteä varsin matalalla kynnyksellä, heti ei tarvita mitään erityisosaamista.

KAVERISUHTEET SYNTYVÄT YHTEISESSÄ TOIMINNASSA

Opiskelujen aloitus on hyppy uuteen. Tuutorit kertovat, miten pääsee mukaan toimintaan, tutustuu muihin ja mitä tehdä, jos kaikki vähän jännittää.

Teksti MERILLA KIVINEVA | Kuvitus ISTOCK

Yliopistojen alkusyksy on monenlaisten fuksitapahtumien aikaa. Niitä vetävät etenkin tuutor-opiskelijat.

Tuutorit opastavat fukseja perusasioissa, kuten järjestelmien käytössä, tutustuvat kampusalueeseen ja tiedottavat tärkeistä päivämääristä. Lisäksi ryhmäyttäminen näyttelee isoa roolia.

– Jos on aikaa ja jaksamista, kannattaa käydä tapahtumissa etenkin ensimmäisenä vuonna. Sosiaaliset suhteet syntyvät niissä luontevasti. Etenkin, jos on paljon etäkursseja, voi olla vaikeampi tutustua ihmisiin, Artiklassa tuutorina toimiva **Sade Viitanen** sanoo.

Lexin tuutori **Sanni-Maria Ylimäki** on samoilla linjoilla.

– Ainejärjestöillä ja muilla yliopistojen toimijoilla on monenlaista toimintaa, joihin voi lähteä matalalla kynnyksellä mukaan. On esimerkiksi erilaisia harrastuskerhoja ja liikuntaa. Niistäkin voi löytää kavereita, vaikkei omassa ryhmässä heti samanhenkisiä olisikaan, Ylimäki kannustaa.

Mukaan myös holittomasti

Opinnot aloittaneissa fukseissa on erilaisia persoonia. Osa on todella aktiivisia, osa ujompia. Joitakin jännittää alkoholin rooli opiskelijatapahtumissa.

Viitanen ja Ylimäki ovat huomanneet selvän muutoksen suhtautumisessa alkoholiin. Opiskelijoissa on yhä enemmän heitä, joita juominen ei kiinnosta, vaikka se on edelleen yksi opiskelijaelämän stereotyyppioista.

– Tapahtumiin voi ehdottomasti tulla, vaikkei joisi alkoholia. Juon itsekin usein limua, ja järjestämme myös alkoholittomia tapahtumia, Viitanen sanoo.

Miten porukkaan pääsee mukaan?

Ylimäki toivoo, ettei kukaan jää tapahtumista pois sen vuoksi, että kokee painostusta alkoholin käyttöön.

– Mikään ohjelmanumero tai tapahtuma ei edellytä alkoholin juomista, hän painottaa.

Tuutorit torjuvat yksinäisyyttä

Tuutoreilla on suuri rooli opiskelijoiden ryhmäyttämisessä ja yksinäisyyden ehkäisyssä. Sekä Viitanen että Ylimäki kertovat pohtineensa paljon yksinäisyyttä ja korostavat, että siitäkin voi tulla puhumaan tuutorille.

– Meillä Lexissä myös hallitus on kiinnittänyt asiaan huomiota. Haluamme ehkäistä yksinäisyyttä. Esimerkiksi tapahtumissa huomioimme sen, ettei tarvitsisi ilmoittautua parin kanssa tai joukkueena. Emme halua luoda ilmapiiriä siitä, että on pakko olla joku porukka, jotta pääsee mukaan, Ylimäki sanoo.

Viitanen kertoo, että tuutoriporukassa on pohdittu, miten kaikki pidetään mukana isommassa porukassa.

– Isoissa porukoissa käy helposti niin, että joku ujompi voi jäädä kokonaan ulkopuolelle. Tuutoreiden pitää luoda sellainen ilmapiiri, jossa jokaista halutaan kuulla ja jokaisen asioista ollaan kiinnostuneita. Jännittävässä tilanteessa auttaa, että joku muu ottaa kontaktia ja pitää keskustelua yllä.

Viitanen tahtoo tuutorina aidosti tutustua ja samalla muodostaa ystävyyttä ja kaverisuhteita.

– Tämä ei ole pesti, joka kestää vain tietyn ajan. Tuutorin seuraan voi liittyä vaikkapa tapahtumassa, eli yksin ei tarvitse jäädä, vaikka omat kaverit jättäisivät jonkun tapahtuman väliin.

Ylimäki tietää, että ensimmäinen puoli vuotta on tuutoreille vilkkain ja kiireisin.

– Yhteydenotot ja kysymykset vähenävät, kun fuksit pääsevät kiinni yliopistomaailmaan. Yleinen linja kuitenkin on, että aina saa tulla kysymään ja ottaa yhteyttä, vaikka kolmantena vuonna, hän sanoo. •

Tukea yksinäisyyteen

JOS koet yksinäisyyttä, ole yhteydessä tuutoreihin tai yliopiston kuraattoriin.

Myös opiskelijoiden mielen-terveyttä ja opiskelukykyä edistävä Nyyti ry tekee yksinäisyytyötä ja tukee yksinäisyyttä kokevia opiskelijoita.

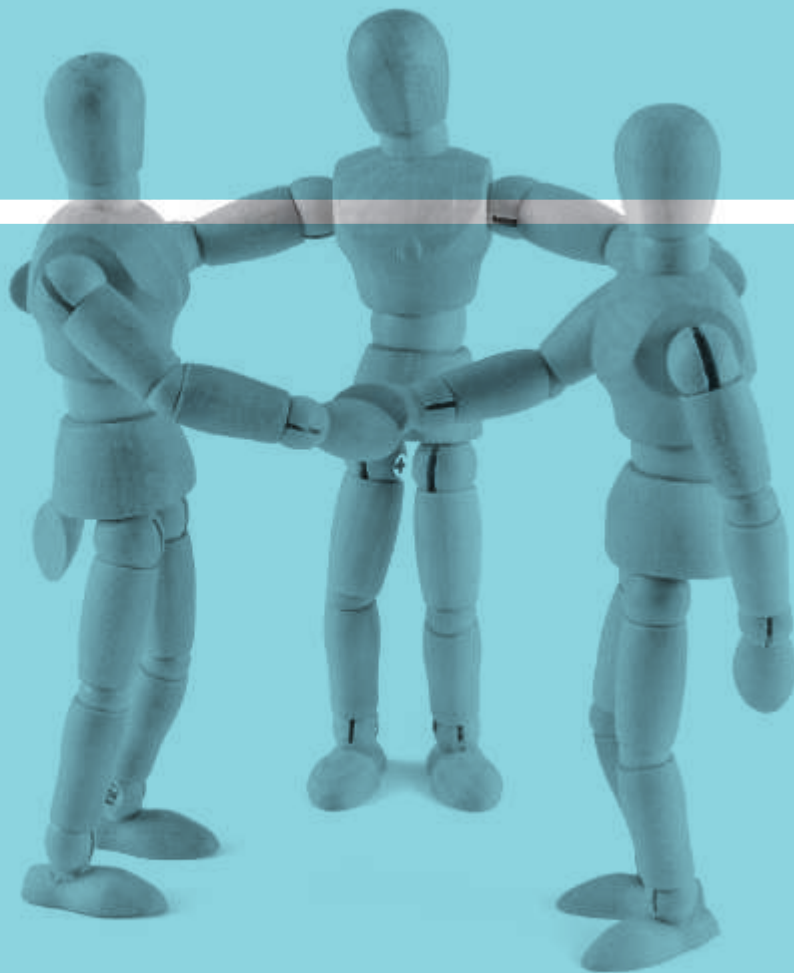
JURISTIKIRJE

ajankohtaiset 5•2023 Tilaa juristikirje: almatalent.fi/uutiskirjeet

Veroasiantuntija Ilkka Lahti on toiminut yli 25 vuotta pääsykoevalmentajana oikeustieteellisen pääsykokeisiin, ja hän jos kuka tietää kaiken opiskelemaan pyrkimisestä. Oikikseen haluavien motivaatio on aina kova, mutta miten pääsykokeeseen kannattaa valmistautua?

Juristikirjeen haastattelussa Ilkka Lahti kertoo vinkkinsä siihen, miten oikikseen päästään.

Suomalainen välimiesmenettely mielii maailman huipulle

Välimiesmenettelyä koskevan lainsäädännön uudistaminen on nostettu hallitusohjelmaan. Onko lakiuudistus ratkaiseva tekijä suomalaisen välimiesmenettelyn aseman nostamisessa kansainvälisesti ja riittääkö se?

Teksti JUKKA NORTIO | Kuvitus ISTOCK

Keskuskauppakamarin välimieslautakunnan FAIn (The Finland Arbitration Institute) pääsihteeri **Sanna Kaistinen** on tyytyväinen: hallitusohjelmaan on kirjattu välimiesmenettelyä koskevan lainsäädännön uudistus.

Keskuskauppakamari ja sen yhteydessä toimiva välimieslautakunta ovat ajaneet lakiuudistusta jo viime vuosikymmenellä. Ne ovat viitanneet kansainvälisiin käytäntöihin ja niillä saavutettavaan kilpailukykyyn.

Ja nyt hallitusohjelman sivulla 100 todetaan: ”Modernisoidaan teknisiltä osin välimiesmenettelylakia vastaamaan parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.” ja sivulla 189 ”Selvitetään välimiesmenettelylain uudistamistarpeet ja valmistellaan tarpeelliset säädösmuutokset Suomen välimiesmenettelytoiminnan kilpailukyvyyn edistämiseksi.”

– Kun välimiesmenettelylain uudistus on vihdoon saatu hallitusohjelmaan, on realistiset odotukset, että uudistus voisi edetä, Kaistinen sanoo.

Välimieslautakunnan säännöt määrittelevät välimiesmenettelyä käytännön tasolla täydentämällä lainsäädäntöä. Välimieslautakunta on päivittänyt säännöllisesti sääntöjään vastaamaan kansainvälisiä käytäntöjä samalla kun se on ajanut uudistusta.

– Lainsäädäntö vaikuttaa välimiesmenettelyn taustalla prosessilakina esimerkiksi silloin, kun todistajaa ei saada haastettua välimiesoikeuteen. Tällaista todistajaa voidaan kuulla käräjäoikeudessa. Välimiehillä ei ole samanlaisia pakkokeinoja kuin virkatuomareilla, Kaistinen kertoo.

Kansainväliset mitat täyttävä laki

Kaistinen korostaa, että lakiuudistuksen myötä kansainväliset toimijat tunnistavat suomalaisen välimiesmenettelyn jatkossa kansainväliset mitat täyttäväksi, mikäli meillä otetaan käyttöön kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnan UNCITRALin (United Nations Commission on International Trade Law) mallilaki.

Vuodelta 1992 peräisin olevaan välimiesmenettelylakimme (1992/967) on omaksuttu alkuperäisen, vuoden 1985 UNCITRAL-mallilain piirteitä. Mallilaki on kuitenkin täydentynyt vuosien varrella monin tavoin, eikä suomalainen lainsäädäntö ole pysynyt kehityksessä mukana. Tärkeitä olivat UNCITRAL-mallilakiin vuonna 1996 lisätyt ohjeet, joilla tarkennettiin mallilain soveltamista.

– Nykyinen välimiesmenettelyä koskeva lakimme vastaa alkuperäisen UNCITRAL-mallilain tiettyjä perusratkaisuja, mutta siinä on myös poikkeamia. Mallilakiin useamman kerran tehtyjä päivityksiä ei luonnollisesti ole meidän laissamme. Esimerkiksi vuonna 2006 mallilakiin tuotiin yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka koskevat turvaamistoimia.

Kokonaisuus kuntoon

Se, mitkä nykylainsäädännön yksityiskohdat vaativat muutosta, ei ole Kaistisen mukaan oleellista. Näin siksi, että kansainväliset toimijat katsovat kokonaisuutta: vastaako Suomen välimiesmenettelylainsäädäntö UNCITRAL-mallilakia.

– Kansainväliset toimijat eivät ota sopimuksiinsa sellaista riidanratkaisulausetta, jonka toimintaympäristöä he eivät tunne tai ymmärrä.

Yksityiskohtia tärkeämpää on siis kokonaisuusmuutos, joka modernisoi lainsäädäntöme tuomalla siihen ajantasaiset kansainväliset standardit ja parhaat toimintatavat. Niiden myötä suomalainen lainsäädäntö saadaan kansainvälisesti tunnetuksi ja hyväksytyksi.

Pelkkä lainsäädäntö ei riitä

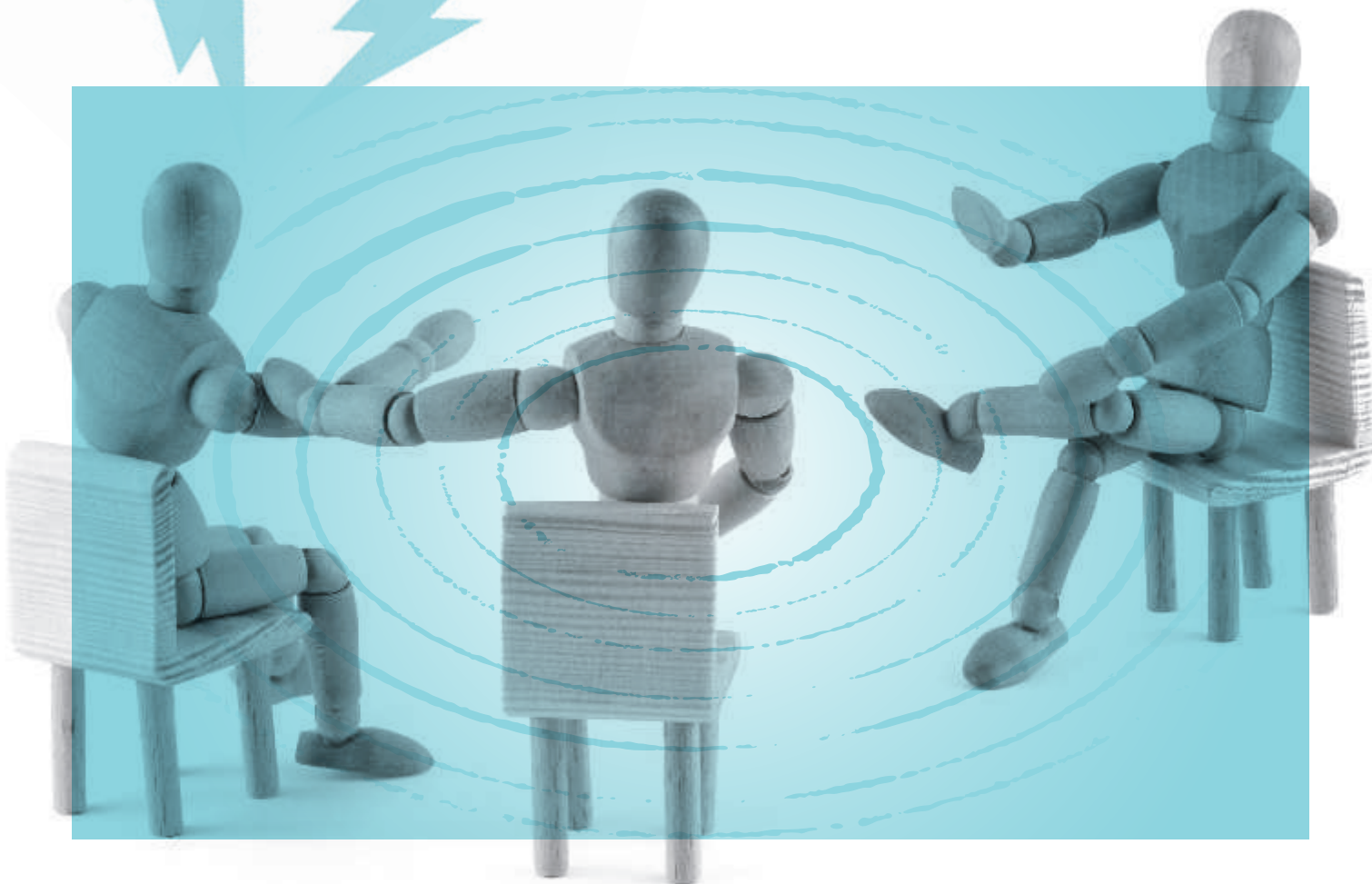
Useita keskeisiä kansainvälistä välimiesmenettelyä koskevia kirjoja ja tieteellisiä artikkeleja julkaissut **Dominique Hascher** puhuu myös kokonaisuuden merkityksestä. Hascher on International Council for Commercial Arbitration (ICCA)-järjestön lainsäädäntötoimikunnan jäsen ja Ranskan korkeimman oikeuden tuomari.

Jotta välimiesmenettely saadaan kansainvälisesti houkuttelevaksi, tarvitaan modernin lainsäädännön lisäksi suotuista toimintaympäristö, jossa toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja muu ohjeisto voivat toimia parhaalla mahdollisella tavalla.

– Hyvällä lainsäädännöllä ei ole juuri merkitystä, jos maassa ei ole välimiesmenettelyyn perehtyneitä tuomareita, Hascher sanoo.

Vaatimukset välimiesmenettelyä kohtaan ovat laajentuneet merkittävästi viimeisten kolmenkymmenen vuoden aikana. Riitoja ratkoviin välimiesten on hallittava yhä monimutkaisempia tapauksia. Tämä asettaa vaatimuksia myös yliopistoille, joiden pitää kouluttaa syvällisesti ja laajasti välimiesmenettelyyn perehtyneitä juristeja.

”Yksityiskohtia tärkeämpää on kokonaisuusmuutos.”

"Suomen lainsäädäntö on ajan tasalla"

Dominique Hascherin mukaan Suomen välimiesmenettelyä koskeva lainsäädäntö on yhtä moderni kuin vastaava lainsäädäntö Pohjoismaissa ja laajemminkin Euroopassa. – Ei voi mitenkään sanoa, että suomalainen välimiesoikeutta koskeva lainsäädäntö ei olisi ajan tasalla, Hascher sanoo.

Suomalaisessa lainsäädännössä on Dominique Hascherin mukaan kaikki ne piirteet, jotka vaaditaan, jotta välimiesmenettelyimme voisi menestyä kansainvälisesti. Se, perustuuko välimiesmenettelyä koskeva lainsäädäntömme UNCITRAL-mallilakiin, ei hänestä ratkaise, menestymmekö vai emme.

– Jos lainsäädäntö ei ole UNCITRAL-mallilain mukainen, se voi silti täyttää modernin välimiesmenettelyn edellytykset. Oleellista on, että lainsäädännössä on huomioitu alan ajantasaiset vaatimukset, Hascher sanoo.

Menestystä ilman UNCITRAL-mallilakia

UNCITRAL-mallilakiin pohjautuvalla lainsäädännöllä voidaan toki edistää suomalaisen välimiesmenettelyn tunnettuutta maail-

malla, mutta se ei ole oikotie menestykseen, Hascher katsoo.

Englanti – siis ei Iso-Britannia – ja Sveitsi ovat olleet pitkään välimiesoikeuden kärki-maat. Singapore ja Hongkong ovat nousseet viimeisten kolmen vuosikymmenen aikana viiden merkittävimmän välimiesmenettelyä tarjoavan maan joukkoon. Englannin ja Sveitsin välimiesmenettelyä koskeva lainsäädäntö ei ole UNCITRAL-mallilain mukaisia, mutta Singaporen on.

Nämä maat kilpailevat kansainvälisesti välimiesoikeustapauksista. Esimerkiksi Sveitsiin ja Englantiin tulee käsitteeseen tapauksia, joissa kumpikaan osapuoli ei ole Euroopasta.

Tavoitteena työtä ja euroja

Keskuskauppakamarin tavoitteena on saada suomalaiselle välimiesmiesmenettelylle kansainvälisesti nykyistä vahvempi asema. Tämä on sen mukaan mahdollista vain, jos välimiesmenettelylaki on ajantasaisen UNCITRAL-mallilain mukainen.

– Jos UNCITRAL-mallilaki olisi lainsäädäntömme perusta, meille avautuisi nykyistä parempi mahdollisuus päästä osaksi kansain-

30

KAPPALETTA

FAIn kansainvälisiä välimiesjuttuja oli 30 kappaletta vuonna 2022.

1 tai 3

VÄLIMIESTÄ

Jutussa on yksi tai kolme välimiestä.

3 000

EUROA

Välimiesprosessin hakemusmaksu FAILLE on 3 000 euroa.

välistä riidanratkaisumarkkinaa, Kaistinen sanoo.

Kansainvälisesti tunnustettu asema merkitsisi hänen mukaansa sitä, että yritykset voisivat yhä useammin valita Suomen riidanratkaisupaikaksi. Ajan mittaan tämä toisi sekä välimieslautakunnalle että suomalaisille välimiesmenettelyyn erikoistuneille liikejuristeille enemmän töitä.

Lisääntyvät kansainväliset riidanratkaisut merkitsevät välimiesmenettelyssä merkittäviä tuloja. FAIn laskuri kertoo, että esimerkiksi 10 miljoonan euron riidan hallinnointimaksu välimieslautakunnalle on 33 000 euroa. Yhden välimiehen hoitaessa tapausta välimiehen palkkio on 46 000 ja 135 000 euron välillä.

Sitä, kuinka paljon uusi lainsäädäntö toisutta työtä suomalaisjuristeille, on mahdollista sanoa tarkasti.

– Kansainvälisistä tilastoista näemme, että kansainväliset riidanratkaisut ovat lisääntyneet merkittävästi maissa, joissa UNCITRAL-mallilaki on otettu lainsäädännön perustaksi, Kaistinen sanoo.

Ruotsin rinnalle – ja ohi

Työn ja tulojen lisäksi lakimuutoksella edistään Kaistisen mukaan Suomen kehittymistä samanlaiseksi kansainväliseksi riita-asioiden ratkaisupaikaksi kuin Ruotsi.

– Tukholman kauppakamarin välityksintituutti on onnistunut kasvattamaan asemaansa idän ja lännen välisten riitojen ratkaisupaikkana.

Myös suomalaisessa välimiesmenettelyssä on jo nykyisellään kansainvälisiä riitoja. Esimerkiksi viime vuonna reilussa kolmanneksessa jutuista ainakin toinen osapuoli oli ei-suomalainen. Osa riidoista oli sellaisia, joista kummankaan kotipaikka ei ollut Suomi.

Kansainväliset riidat ovat usein valtavia

Kyseessä ei ole pelkästään määristä vaan myös riitojen koosta. Kansainvälisten suuryritysten riidat työllistävät usein suuren määrän juristeja ja saattavat kestää vuosia. Mediasta olemme saaneet lukea muun muassa kansainvälisessä välimiesmenettelyssä ratkottavista Fennovoiman ja Rosatomin sekä Gasumin ja Gaspromin riidoista.

”Hyvällä lainsäädännöllä ei ole juuri merkitystä, jos maassa ei ole välimiesmenettelyyn perehtyneitä tuomareita.”

Kansainvälinen välimiesmenettely työllistää juristien lisäksi runsaasti palvelualaa, kuten hotelleja, ravintoloita ja lentoyhtiöitä. Kaistinen kertoo Tukholman kauppakamarin selvityksestä vuodelta 2018. Siitä ilmenee, että välimiesmenettelyn oheispalvelut olivat 9 miljardia kruunua (720 miljoonaa euroa) vuodessa.

Tukholman instituutin välimiesmenettelyssä oli viime vuonna 143 juttua ja FAilla 80. Jos laskemme Tukholman kauppakamarin vuoden 2018 juttujen perusteella, kuinka paljon kansainvälisten juttujen lisääntyminen Suomessa voisi tuoda maahamme euroja, voimme arvioida, että välimiesmenettelyssä käsitellyt jutut tuottaisivat oheispalveluille Helsingissä noin 400 miljoonaa euroa vuodessa.

Rahan ja työn lisäksi Suomi saisi Kaistisen mukaan goodwill-etuja. Suomen tunnustettu asema vahvana oikeusvaltiona ja poliittisten riitojen ratkojana voisi osaltaan myös silottaa tietä sille, että kaupallisetkin riidat tulisivat meille – jos meillä olisi kansainväliset mitat täyttävä lainsäädäntö. Lainsäädännön modernisoinnin ohella myös FAIn sääntöpäivitykset tukevat kehitystä.

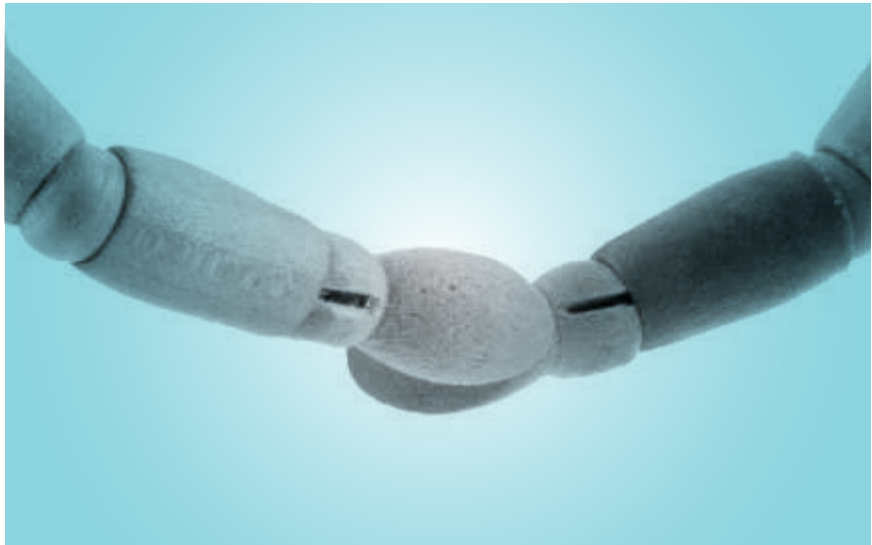
– Seuraamme muiden kansainvälisten välitysinstituuttien sääntömuutoksia ja varmistamme, että sääntömme vastaavat kansainvälisiä käytäntöjä. Seuraava sääntöuudistuksemme tulee näillä näkymin voimaan 1.1.2024.

Ainekset + resepti + kyky kokata

Välimiesmenettelyn kehittäminen kansainvälisesti tunnustetulle tasolle vaatii sekä aikaa että määrätietoisuutta. Ei riitä edes, että lainsäädäntö on moderni, kansainvälisen välimiesmenettelyn hallitsevia juristeja on riittävästi ja alan koulutus on huippuluokkaa. Lisäksi tarvitaan kyky yhdistää hyvät ainekset kilpailukykyiseksi kokonaisuudeksi.

Sveitsissä on onnistuttu tässä asiassa erinomaisesti. Siellä toimii Dominique Hascherin mukaan yhteisö, jolla on selkeä tavoite maan välimiesmenettelyn tekemiseksi tunnetuksi maailmalla.

– Välimiesmenettelyn kansainvälinen menestys edellyttää hyviä aineksia ja kykyä keittää niistä herkullinen kokonaisuus, Hascher tiivistää. •

Välimiesmenettely on vaihtoehto oikeudenkäynnille

VÄLIMIESMENETTELY on vaihtoehtoinen riidanratkaisukeino oikeudenkäynnille tuomioistuimessa. Sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi, sillä se on nopeampaa ja joustavampaa kuin oikeudenkäynti yleisissä tuomioistuimissa. Välimiesmenettely ei ole tuomioistuinmenettelyjen tapaan julkista, vaan menettely on lähtökohtaisesti luottamuksellinen.

Välimiestoimintaa harjoittavan instituutin perustaminen ei vaadi lupaa. Vuodesta 1911 toiminut Keskuskauppakamarin välimieslautakunta on keskeisin toimija, joka tarjoaa institutionaalista välimiesmenettelyä Suomessa. Institutionaalinen viittaa siihen, että kyseisellä toimijalla on välimiesmenettelyyn liittyvät säännöt. Institutionaalisen välimiesmenettelyn rinnalla on ad hoc -välimiesmenettely, jossa prosessi käydään osapuolten välillä.

Keskuskauppakamarin välimieslautakunnan välimiesmenettelyssä prosessi käynnistyy jutun kantajan toimittamalla aloittamishakemuksella. Tässä yhteydessä kantaja maksaa 3 000 euron hakemusmaksun. Instituutin sihteeristö antaa hakemuksen tiedoksi vastaajalle, joka vastaa aloittamishakemukseen.

– Välimiesmenettely perustuu asianosaisautonomiaan, jossa osapuolet voivat sopia vapaasti jutun käsittelytavasta. Kuten siitä, kuka tulee jutun välimieheksi, FAIn pääsihteerin Sanna Kaistinen sanoo.

Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen välimiehestä, välimieslautakunnan hallitus määrää välimiehen. Välimiesten valintaan vaikuttaa sekä valittavien henkilöiden substanssiosaaminen että kokemus riidanratkaisuprosessista.

Kun välimies on määrätty ja prosessin hallinnolliset toimet tehty, juttu siirtyy välimiesoikeuden eli yhden tai kolmen välimiehen ratkaistavaksi. Välimiesoikeuden tuomio voidaan panna täytäntöön samalla tavalla kuin kärjäoikeuden tuomio. Välimiesoikeuden tuomiosta ei voi valittaa.

Dominique Hascher oli lokakuussa 2023 puhumassa professori Matti. S. Kurkelan luentosarjassa ”US Contracts and International Business Transactions” Helsingin yliopistossa.

Mukana työelämän jokaisessa käänteessä

Yhdistämme työntekijän ja työnantajan

Etsitkö tiimiisi huippuammattilaista tai unelmiesi työpaikkaa? Suosittu Juristirekrytointi-sivusto välittää vuodessa satoja työpaikkoja. Työpaikkavahdilla saat tiedon uusista paikoista nopeasti.

Kysyttävää työelämästä?

Olipa asiasi pieni tai suuri, me autamme. Työ- ja virkasuhdeneuvonta palvelee esimerkiksi palkkaneuvotteluihin, työsopimuksiin ja työelämän pulmiin liittyvissä asioissa.

Intoa ja uutta suuntaa urallesi

Harkitsetko rohkeaa urahyppyä tai haluaisitko kehittyä lisää nykyisessä työssäsi? Tarjoamme tukea uralle mm. mentoroinnin, henkilökohtaisen uravalmennuksen ja omatoimisten verkkovalmennusten kautta.

Juristiliiton palvelut, edut ja koulutukset ovat aina maksutta jäsenten käytettävissä.

juristiliitto.fi

JURISTILIITTO
JURISTFÖRBUNDET

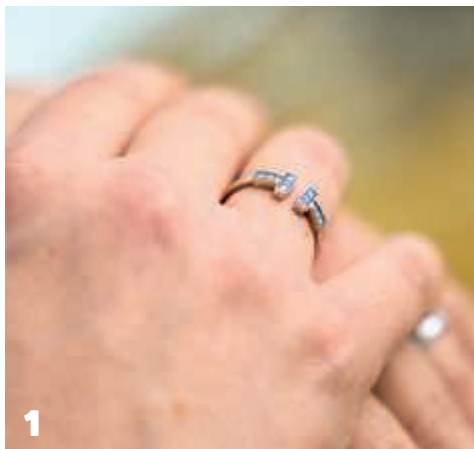
LEGAL TECH -YRITTÄJÄ HELPOTTAA KOKO MAAILMAN LIIKETOIMINTAA

Kun markkinoilta ei löytynyt sopivaa tuotetta sopimusten ja asiakirjojen automatisointiin, Kaisa Kromhof päätti tehdä sen itse. Monipuolisuutta ja liike-elämää rakastava juristi operoi nyt kansainvälisen suuryrityksen riveissä.

Teksti **VESA VAINIO** | Kuvat **MIIKA KAINU**

Amulenkki koiran kanssa sisältää usein puhelun **Alex Lukyanovin** kanssa. Päivälänkillä pirahtaa vastaavasti **Milja Makkosen** luuri. Lukyanov vastaa Ment-tuotteen teknologiasta ja Makkonen operaatioiden sujuvuudesta. Ment on dokumenttien ja asiakirjojen automatisointiin kehitetty pilvipalvelu, jonka M-Files Oy osti keväällä 2023.

Soittaja on **Kaisa Kromhof**, joka puhuu puhelimessa pitkin päivää. Kun pomot ovat Yhdysvalloissa Texasin Austinissa ja asiakkaat ympäri maailman, päivä venyy Suomessa usein iltaan. Se ei kuulemma haittaa, sillä Kromhof viihtyy kansainvälisessä ympäristössä.

Kauneus ja estetiikka ovat lähellä Kaisa Kromhofin sydäntä, jossa sykkii valoisa sekä ihmis- että luonnonläheinen asenne elämään.

4 ASIAA ARJESTANI

1 RAKKAUS

Olen saanut kellon ja sormuksen aviomieheltäni lahjaksi, kun kaksi lastamme ovat syntyneet. Rakkaus ja lapset ovat suurin ja kaunein lahja maailmassa.

2 LUONTO

Pienessä kylässä maalla kasvaneena läheinen suhde luontoon on minulle todella tärkeä. Se on paikka, missä voi rentoutua, inspiroitua ja kokea isoja tunteita.

3 KUKAT

Kauneus ja estetiikka kuuluvat elämään, ne ovat mukana kaikessa – luonnosta ja kodista työhön ja tietotekniikkaan. Haluan luoda ja nähdä kauneutta lähelläni.

4 KAHVAKUULA

On kiva tuntea oma vahva kehonsa. Olen nostellut levy-painoja personal trainerin ohjauksessa vuosikautia, jo ennen kuin siitä tuli muodikasta.

– Uuden asiakassuhteen alkuvaiheessa olen todella paljon asiakaspuheluissa myyntivastaavan mukana. Vaikka en tee juristin työtä, puhun juristia ja ymmärrän asiakasta.

Chat, Teams ja videopuhelut ovat nekin Kromhofin päivittäisiä yhteydenpitovälineitä. Myynnin vetäjät saavat Kromhofista seuraa vuosittaisiin myyntikonferensseihin, jotka tänä vuonna järjestettiin Lissabonissa ja Cancúnissa. Hän matkaa myös Legal Tech -messuille markkinoimaan tuotettaan sekä tapaamaan laajaa sidosryhmäverkostoaan. Eikä hän tarvitse erityistä aihetta yhteydenpitoon.

– Voin soittaa vain kysyäkseni, mitä sinulle kuuluu. Tämä on joukkuelaji, tiimini on kriittinen osa toimintaa ja ansaitsee suuren kiitoksen.

Iso idea pieneen maailmaan

Mentin juuret juontavat vuoteen 2016, kun 12 vuotta Enics-yrityksessä Sveitsissä työskennellyt lakiasiaintoimittaja Kromhof mietti tulevaisuuttaan. Hänestä juristin pitää keskittyä pääasiassa kriittiseen bisneksen tukemiseen eikä olla tekemässä jokaista asiakirjaa. Markkinoilla oli tarve dokumenttiautomaatiolle, mutta ei löytynyt sellaista tuotetta, jota olisi ollut helppo käyttää ilman koodaustaitoja.

Kromhof ryhtyi tuumasta toimeen juristiystävänä **Hannele Korhosen** kanssa. Perinteisellä start up -menetelmällä syntyi testiversio, jonka toimivuutta asiakkaat testasivat.

– Mietin, että tällä lailla minä sen tekisin, ja piirsin kuvat ensimmäisestä sovelluksesta. Ja sitten se tehtiin. Halu auttaa juristeja ajoi minua eteenpäin.

Business Finlandin ja ELY-keskuksen tärkeällä tuella tuote sai ilmaa siipiensä alle, ja rekisteriin alkoi kertyä maksavia asiakkaita. Isomman rahoituskierroksen myötä versio 1.0 jalostui 2.0:ksi ja nousukiito jatkui. Oli syntynyt yritys Contract Mill Oy, jolla oli leveämmät hartiat tuotteen markkinointiin.

– Tuotteella oli vahva logiikka, se oli helppokäyttöinen ja designiltaan näyttävä. Hyvällä tuotteella oli hyvä brändi, ja se taipui kaikille kielille jokaisessa maanosassa. Legal Tech on pieni maailma, jossa toimiva idea puree hyvin.

Suomalaisen kehitystyön ja teknologian tuotteella oli vetovoimaa, ja se sai nopeasti jalansijaa. Kysymys kansainvälistymisen haasteista ja niiden selättämisestä on Kromhofille tietyllä tapaa outo.

– Mehän olemme olleet kansainvälisillä markkinoilla jo ensimmäisestä päivästä lähtien, ei sinne tarvinnut erikseen ”mennä”.

Ihmisten kanssa jutteleminen on keskeinen osa Kaisa Kromhofin työpäivää, ovat he sitten missä päin maailmaa tahansa.

Mahdoton mahdollisuus

Ment syntyi vuonna 2022, kun tuotteelle piti saada uusi nimi: lyhyt ja helppo, joka ei rajoita toimintaa. Kun maailmanlaajuinen johtava tiedonhallintayritys M-Files lähestyi Mentiä ostoaikeissa, Kromhof otti tutut työkalut käyttöön.

– En ollut ajatellut vielä myydä yritystä. Otin kynän ja ruutupaperia esille ja aloin miettiä, mitä minä oikeasti haluan. Oli selvää, että halusin jatkaa tätä työtä, niin tärkeä tuote Ment on minulle.

Kromhofin pointit yrityskaupalle olivat: Mentin voi edelleen ostaa erillisenä tuotteena, Kromhof vastaa tuotteen designista ja estetiikasta, M-Files on hyvä työpaikka ihmisille, taloudelliset asiat hoituvat halutusti. Tältä pohjalta Ment siirtyi M-Filesin leiriin tammikuussa 2023.

– Näen tässä mahdottoman mahdollisuuden auttaa juristeja suomalaisella teknologialla koko maailmassa. Noin 300 partnerin verkostolla 5 000 asiakkaan joukko laajenee edelleen vahvasti.

45 sekunnissa

KAISA KROMHOF

MITÄ TYÖSI ANTAA SINULLE?

Saan onnistumisen tunteita, kun olen pystynyt auttamaan muita ja saanut jotakin tuloksellista aikaan. Minulle tulee hyvä fiilis jo yhdestä puhelusta. Työ itsessään on antoisaa ja tuo minulle hyvän olon tunteen. Se on elämän tärkeitä sisältöjä, saan toteuttaa itseäni työssä monipuolisesti.

MIKÄ TEKEE TYÖSTÄSI MERKITYKSELLISTÄ?

Autan yrityksiä tekemään parempaa bisnestä automaation avulla. Se lisää kilpailukykyä ja tehokkuutta sekä parantaa työtyytyväisyyttä yksilötasolla, kun voi keskittyä mielekkäisiin ja tuottaviin tekijöihin. Olen ylpeä, kun voin viedä suomalaista osaamista kaikkialle maailmaan. Kansainvälistyminen on luonnollinen asia ja jatkuva olotila.

MILLAISENA NÄET TULEVAISUUTESI?

Elän nyt täysillä tätä hetkeä ja otan maksimaalisesti kaiken irti Mentin kansainvälisyydestä ja koko M-Files-platformin kasvusta. Rakastan juridiikkaa, joka on yksi merkittävä osa liiketoimintaa. Luontoihmisenä pieni maatila alkoi kiinnostaa kyllä myös, ja tulevaisuus voi pitää sisälleen sitäkin.

Tehtävänimikkeellä Vice President of Ment Kromhof vetää M-Filesilla nyt Mentin tuotekehitystä ja myyntiä. Mentin parissa työskentelee suoraan 12 henkilöä. Kromhof on yksi heistä ja pitää tiukasti kiinni lempilapsestaan.

– Ment-tuotteen kehityssuunta on mun juttu, sen minä omistan. Mutta osana M-Files-tuoteperhettä mahdollisuudet ovat vielä suuremmat kuin Mentillä olisi yksinään koskaan ollut. On valtavan innostavaa ja inspiroivaa viedä yhdessä kokonaistarjoamaa eteenpäin ”tietotyöntekijän automaatioalustaksi”.

Monta kiinnostuksen kohdetta

Heinolan Lusin kylässä kasvanut ja elänyt Kromhof oli eläinrakas heppatyttö. Musiikki, kuvataide, luonto ja urheilu ovat lähellä sydäntä. Nykyaikaisen viisiottelun SM-pronssi kuvaa hyvin hänen luonnettaan.

– Monipuolisuus on avainsana, on kyse sitten harrastuksista tai työstä. Tämä näkyy myös ammatinvalinnassani.

– Liiketoiminta on kiinnostanut minua aina. Juristi on bisneksen tekemisessä tärkeässä asemassa. Alkuun Elcoteq ja sitten teollisuuselektroniikkaan erikoistunut Enics olivat yritykset, joissa sain tätä toteuttaa. •

Monipuolisuus on avainsana, on kyse sitten harrastuksista tai työstä.

Henkilöhakuteosten julkaiseminen vaakalaudalla

Suomessa on ilmestynyt pitkään erinomaisia henkilötietoja sisältäviä hakuteoksia. Lakimiehet ovat olleet niissä tietojen kohteena, ja he ovat voineet käyttää näitä teoksia omiin tarkoituksiinsa. Henkilöhakuteosten ilmestymistä ja sisältöä on voitu pitää itsestään selvyytenä. Vakava kysymys on se, onko näin vastaisuudessakin.

Suomen valtiokalenterista ilmestyi viime kesänä 213. vuosikerta. Ruotsin valtiokalenterista mallinsa saanut kalenterimme on ilmentänyt vuonna 1809 syntyneen Suomen valtion ja itsenäisen Suomen keskeisten instanssien asemaa ja arvostusta.

Se on ainoa julkaisu, josta näkyvät valtion, muiden julkisyhteisöjen sekä eräiden yksityisten oikeushenkilöiden organisaatiot ja henkilökokoonpanot. Henkilöitä on siinä noin 40 000.

Valtiokalenterin julkaiseminen on Helsingin yliopiston lakisääteinen tehtävä. Ongelmana ovat kalenterin heikentynyt levikki ja siitä johtuva tappiollisuus. Kalenteria ei osata hyödyntää riittävästi, vaikka sen tarjoama informaatio palvelee erinomaisesti erityisesti tiedotusvälineiden tietotarpeita. Kun Helsingin Sanomissa käytiin lävitse **Tytti Yli-Viikarin** virkauraa, kerrottiin lähteenä käytetyn Valtiokalenteria.

Kalenterin toimituskunnassa, jonka puheenjohtajana olen toiminut vuodesta 2010, pohdimme sitä, miten kalenteri täyttäisi tarkoituksensa ja miten sen ilmestyminen voidaan turvata. Ruotsissa julkaiseminen on häpeällisesti lopetettu.

Henkilöhakemisto *Kuka kukin on* on ilmestynyt vuodesta 1909. Tämä teos on ollut korvaamaton hakuteos merkittävistä suomalaisista. Vuodesta 1960 teos on ilmestynyt enintään neljän vuoden välein. Kun uusin laitos, järjestysnumeroltaan 24, ilmestyi jo vuonna 2015, teoksen vakiokäyttäjien keskuudessa on hiipinyt epäily siitä, onko uutta laitosta tulossa. Tiedustelin aikataulua valtiokalenteria varten teoksen kustantajalta. Sain pelkäämäni vastauksen: kustannuspäätöstä ei ole tehty.

Suomen lakimiehet -teos on ilmestynyt vuodesta 1879. Kuten tiedämme, viimeisin laitos on vuodelta 2019. Joillakin lakimiehillä, kuten kollegallani **Johan Bärlundilla**, ovat kirjahyllyssään kaikki matrikkelit, minullakin lähes kaikki. Ne ovat käytössä lähes päivittäin. Uusimpien matrikkelin käyttökelpoisuutta on valitettavasti vähentänyt se, että yhä useampi juristi ei anna

enää tietoja matrikkeliin. Toivon, ettei tämä kerro lakimieskunnan yhtenäisyyden heikentymisestä.

Juristit ovat voineet päivittää matrikkelin nettiversiota, mutta tämä ei poista kelvollisen printtiversion tarvetta. Matrikkelin julkaisemispäätöstä ei ole tehty. Tämä on huolestuttava tieto, vaikka on ymmärrettävää, että hyvän matrikkelin toimittaminen on kova voimainponnistus.

Saatetaan kysyä, eikö henkilötietoja sisältävien teosten julkaiseminen kuulu menneeseen aikaan, kun tietoa on saatavissa netin kautta muun muassa Wikipediasta ja LinkedInistä. Se on kuitenkin puutteellista, osin virheellistä ja pirstaloitunutta, olennaisesti heikompaa kuin hakuteoksissa. Siitä ei liioin jää muistijälkeä tuleville polville, kun vanhat tiedot pyyhkiytyvät pois.

Tässä mainittujen hakuteosten kautta tiedämme paljon vuonna 1923 eläneistä lakimiehistä. Jos hakuteoksia ei julkaista, mitä tiedetään vuonna 2123 oman aikamme lakimiehistä ja Suomen valtiokonsernista?

Mitä tiedetään vuonna 2123 oman aikamme lakimiehistä ja Suomen valtiokonsernista?

HEIKKI HALILA
siviilioikeuden professori (emeritus),
Helsingin yliopisto, heikki.halila@helsinki.fi

Liikennevakuutuslaki kelpaa esikuvaksi tulevaisuudessakin

Suomen liikennevakuutuslainsäädäntö on maailman paras, katsoo Liikennevakuutuskeskus omassa 100-vuotisjuhlakampanjassaan. Tulevaisuudessa autot lienevät autonomisia ja käyttövoima kehittyä, mutta nykyinen liikennevakuutusjärjestelmä uskotaan mukautuvan tähänkin maltillisin viilauksin.

Teksti TUOMAS I. LEHTONEN | Kuvitus ISTOCK

Suomen liikennevakuutuslainsäädäntö on parin vuoden päästä satavuotias. Tässä tapauksessa pitkä ikä tarkoittaa myös korkeaa laatua, sillä liikennelainsäädäntömme on kehuttu maailman parhaaksi. Jaetulla kärkisijalla tosin ovat Ruotsi ja Norja, sillä Pohjoismaat ovat hionneet liikennevakuutusjärjestelmiään yhteistyössä 1950-luvulta lähtien. Maiden liikennevakuutuslakien pääperiaatteet ovat hyvin yhteneväisiä.

– Liikennevakuutuslainsäädännöstä tulee ensimmäisenä mieleeni modernius ja toimivuus. Sadassa vuodessa siitä on hioutunut timantti, jonka erityispiirteitä ja arvoa ei osata aina oikein ymmärtääkään, Liikennevakuutuskeskuksen johtaja **Janne Jumppanen** sanoo.

Jumppanen laskee suomalaisen liikennevakuutusjärjestelmän vahvuuksiin erityisesti liikennevahinkojen laaja-alaisen korvattavuuden, liikenne- ja potilasvahinkolautakunnan tarjoamat maksuttomat palvelut sekä liikennevakuutusjärjestelmien pitkälle viedyn sähköistymisen. Sähköistymisen ansiosta asiakkaiden on helppo vaihtaa vakuutusyhtiötä, korvauskäsittelyprosessi on nopea ja vahinkohistorian siirto

vakuutusyhtiöstä toiseen on reaaliaikaista. Monissa maissa, esimerkiksi Ranskassa, ollaan järjestelmän sähköistämässä alkumetreilla.

– Korvattavuuden osalta tärkeää on se, että liikennevakuutusjärjestelmämme ei ole puhtaasti vastuuvakuutustyyppinen. Meillä vakuutus korvaa myös vahingon aiheuttaneelle kuljettajalle sattuneet henkilövahingot. Monissa maissa näin ei ole. Liikennevakuutuksen korvauksille ei ole Suomessa myöskään asetettu ylärajaa. Korvaussummia korotetaan indeksin mukaisesti.

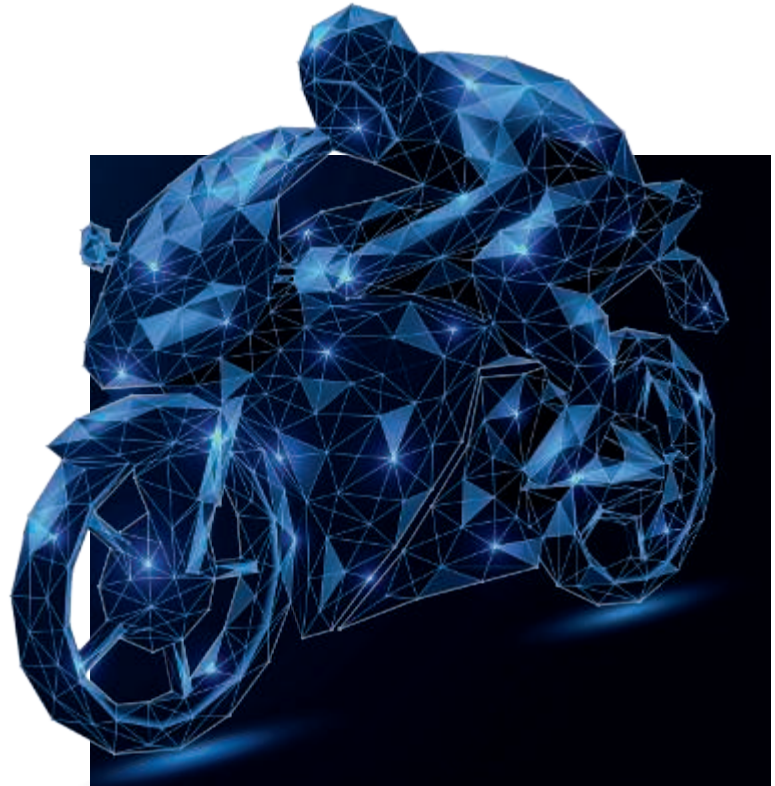
Jumppanen painottaa myös Finanssivalvonnan (FIVA), liikenne- ja potilasvakuutuslautakunnan sekä Liikennevakuutuskeskuksen (LVK) rooleja liikennevakuutusjärjestelmässämme. Kaksi ensiksi mainittua tarjoavat vakuutusyhtiöiden asiakkaille maksutonta tukea ja neuvontaa korvauksiin liittyvissä kysymyksissä ja riitatapauksissa. Finanssivalvonta toimii myös liikennevakuutusjärjestelmän ja vakuutusyhtiöiden toiminnan valvojana.

Liikennevakuutuskeskuksen moniin tehtäviin kuuluu muun muassa liikennevahingon kärsineen oikeuksien turvaaminen ja laiminlyöntimaksujen periminen

Seuraavassa lain muutospaketissa keskeisin kysymys on ajoneuvon määritelmään tehtävä muutos.

liikennevakuuttamattomista ajoneuvoista. LVK esimerkiksi huolehtii vakuutuskorvauksista, jos liikennevahingon aiheuttaneen osapuolen ajoneuvoa ei ole liikennevakuutettu.

Vakuutusalan innovaatioita Pohjoismaista

Suomen liikennevakuutuslainsäädännön juuret juontavat 1920-luvun alkuun. Tuolloin automobiili- ja moottoripyöräkantamme alkoi kasvaa. Aiemminkin vakuutusyhtiöt tarjosivat autoilijoille tulipalo- ja onnettomuusvakuutuksia. Liikennevahinkojen korvaamisesta ja osapuolten vastuista onnettomuustilanteista ei kuitenkaan ollut vielä selvää yhtenäistä linjaa.

Ensimmäinen selkeä askel kohti yhtenäisempää liikennevakuutustoimintaa otettiin vuonna 1923, kun Fennia, Sampo ja Pohjola perustivat Suomen Automobiilitariffiyhdistyksen, nykyisen Liikennevakuutuskeskuksen edeltäjän. Yhdistys muodosti vakuutusyhtiöiden edunvalvontajärjestön, jonka kautta yhtiöt sopivat alkuvaiheessa liikenne- ja autovakuutusten ehdoista ja hinnoista.

Ensimmäinen liikennevakuutuslakimme, tuolloin nimellä liikennevastuulaki, otettiin käyttöön vasta kaksi vuotta yhdistyksen perustamisen jälkeen, syyskuussa 1925. Lain myötä liikennevakuutuksen hankkimisesta tuli lakisääteinen velvollisuus autojen ja moottoripyörien omistajille.

– Ensimmäiseksi liikennevakuutukseksi tulkittavat tuotteet tulivat markkinoille jo 1921. Automobiilitariffiyhdistyksen perustamisen ja lain voimaantulon myötä vakuuttamisen käytännöt sekä vakuutusten tariffit ja maksuluokat yhtenäistyivät, Jumppanen kertoo.

Suomen liikennevakuutusjärjestelmä ei vielä ensimmäisinä vuosikymmeninään edustanut maa-

ilman huippua. Muissa Pohjoismaissa kehityksessä oltiin huomattavasti pidemmälle. Suomessa alettiin jo 1920-luvulla tehdä tiivistä yhteistyötä naapurimaiden, erityisesti Ruotsin, kanssa. Hyviä käytäntöjä sovellettiin nopeasti Suomen olosuhteisiin, ja 1950-luvulla liikennevakuutuksemme oli kivunnut muiden Pohjoismaiden tasolle. Maiden välinen yhteistyö poiki myös monia vakuutusalan innovaatioita.

– Esimerkiksi liikennevakuutuksen kansainvälisessä Green Card -järjestelmässä on hyödynnetty pohjoismaissa kehitettyä mallia. Pohjoismaissa on ollut myös korkeatasoista osaamista datan hyödyntämisessä ja vakuutusmatematiikassa.

Liikennevakuutuslaki mukautuu myös tulevaan

Uusin liikennevakuutuslakimme tuli voimaan vuonna 2017. Lakiuudistus lisäsi vakuutusyhtiöiden vapauksia kehittää liikennevakuutusten bonus- ja hinnoittelujärjestelmiä, selkeytti liikennevakuutuksen ottajan oikeuksia ja velvollisuuksia sekä asetti selkeät määrääjat korvauskäsittelyiden kestolle.

Seuraava, eurooppalaisen liikennevakuutusdirektiivin vaatimukset huomioiva lain muutospaketti eteni eduskunnan käsittelyyn nyt syys-lokakuun vaihteissa. Uudistetun lain on tultava voimaan viimeistään 23.12.2023.

– Tällä hetkellä keskeisin kysymys on ajoneuvon määritelmään tehtävä muutos sekä se, millaiset sähköiset liikkumavälineet tarvitsevat jatkossa liikennevakuutuksen. Suomen lainsäädäntöön kirjattaneen, että yli 25 kilogrammaa painavat tai yli 25 kilometriä tunnissa kulkevat ajoneuvot on vakuutettava.

LISÄÄ AIHEESTA

LUKUVINKKI

Mikko Laakson ja Antti Parpolan kirjoittama Liikennevakuutuskeskuksen historiikki "Ihmisiä liikenteessä – Liikennevakuuttamisen sata vuotta" julkaistaan Liikennevakuutuskeskuksen 100-vuotisjuhlassa 5. lokakuuta. E-kirja tulee vapaasti ladattavaksi Liikennevakuutuskeskuksen verkkosivuille.

Liikennevakuutuskeskuksen verkkosivuilla on luettavissa myös lyhyempi versio Liikennevakuutuskeskuksen historiasta.

”Nykyjärjestelmän korvausperiaatteet ovat toimivia myös autonomisen ajamisen aikakaudella.”

Jumppanen näkee Suomen liikennevakuutusjärjestelmän mukautuvan hyvin muuttuvan liikenneympäristön tarpeisiin ja liikkumisvälineiden merkittäviinkin muutoksiin seuraavien vuosikymmenten aikana. Esimerkiksi autojen käyttövoiman muutos tai edes autonomisten autojen käyttöönotto eivät hänestä aiheuta isoja haasteita järjestelmän toimivuudelle.

– Nykyjärjestelmän korvausperiaatteet ovat toimivia myös autonomisen ajamisen aikakaudella. Liikennevakuutuslakihan ei edellytä kuljettajan syyllisyyden osoittamista. Pientä hienosäätöä lainsäädännön kattavuuteen toki saatetaan joutua tekemään esimerkiksi etäohjattavien ajoneuvojen suhteen, Jumppanen pohtii.

Dataan liittyvästä sääntelystä aiheutuu Jumppasen mielestä joitakin hankaluuksia. Liikennevakuutusten ja liikenneturvallisuuden kehittämistyössä esimerkiksi ajoneuvoista ja julkisista rekistereistä saatavaa dataa voisi hyödyntää nykyistä paremmin – näin vaikkapa liikennekäytöstä poistettujen ajoneuvojen valvonnassa. EU:n ja Suomen lainsäädäntö sekä datan korkea hinta voivat Jumppasen mukaan estää tiedon tehokasta hyödyntämistä. •

Liikennevakuutuslaki turvasi aluksi vain omaisuusvahingot

LIKENNEVAKUUTUSLAKIMME edellyttää, että lakisäänteisestä liikennevakuutuksesta korvataan kaikki yhteenajotilanteessa tai muussa liikennevahingosta aiheutuneet henkilövahingot sekä syyttömän osapuolen omaisuusvahingot. Näin ei kuitenkaan ole aina ollut.

Maamme ensimmäinen liikennevakuutuslaki korvasi syyttömän osapuolen liikenneonnettomuudessa kärsimät omaisuusvahingot. Henkilövahingot korvattiin vain silloin, kun syytön osapuoli menetti onnettomuudessa henkensä tai vahinko aiheutti hänelle pysyvän ansionmenetyksen. Henkilövahingoista maksettavia korvauksia alettiin kehittää vaiheittain 1950-luvulta alkaen. Ensimmäiseksi korvausten piiriin tulivat matkustajien henkilövahingot.

Lähde: Liikennevakuutuskeskus

Aura Kostiainen

Rationaalisuuden vallankumous (A 351)

Oikeus, asiantuntijuus ja politiikka rikosoikeuskomitean (1972-1977) työskentelyprosessissa
ISBN 978-951-855-711-4

XII + 386 sivua

Hinta 125 €

Saira Tuomala

Tunnustuksen oikeellisuuden ja vapaaehtoisuuden varmistaminen tunnustamisoikeudenkäynnissä (A 350)

ISBN 978-951-855-699-5

XII + 322 sivua

Hinta 125 €

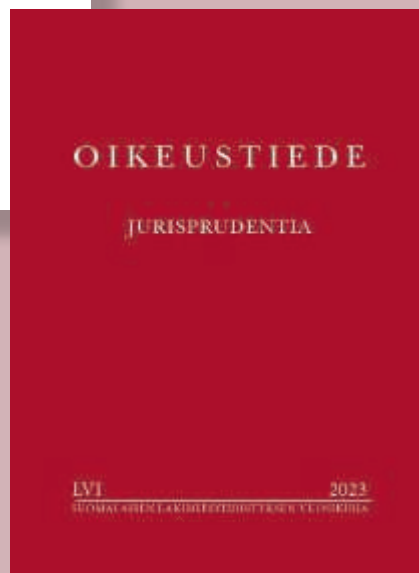
Tanja Mikkilä

Päämiehen etu edunvalvojan päätöksenteossa (A 349)

ISBN 978-951-855-697-1

XIII + 442 sivua

Hinta 125 €

Oikeustiede - Jurisprudentia - vuosikirja LVI:2023

Johanna Hautakorpi, Asumispalveluyksiköissä pandemia-aikana toteutetut tapaamisrajoitukset perusoikeuksien kannalta

Tuomas Ikonen - Anna Kristiina Kokko, Salaisella pakkokeinolla kertyneen ylimääräisen tiedon käyttämiseen kohdennettava sisäinen laillisuusvalvonta - nykytila ja kehittämistarpeet

Jaakko Markus - Eelis Paukku, Prosessipetos - etenkin totuusvelvollisuuden, itsekriminointisuojaan ja avustajan vastuun kannalta

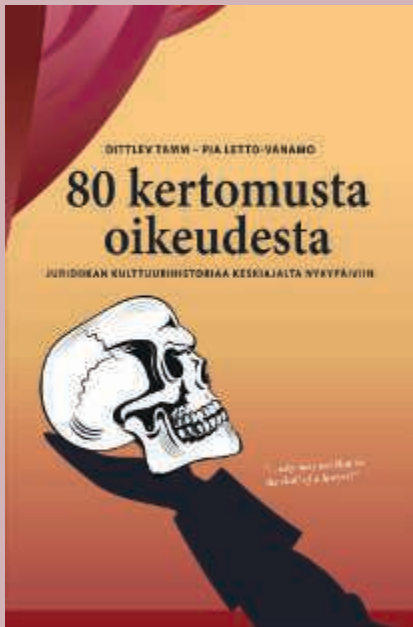
Marko Priiki, Sähköisen viestinnän välitystietojen ja henkilötietojen käsittelyperusteiden suhteesta - kansallinen lainsäädäntö suoraan sovellettavan tietosuoja-asetuksen aikana

ISBN 978-951-855-714-5

305 sivua. Hinta 75 €.

Ditlev Tamm – Pia Letto-Vanamo

80 kertomusta oikeudesta (E 30)

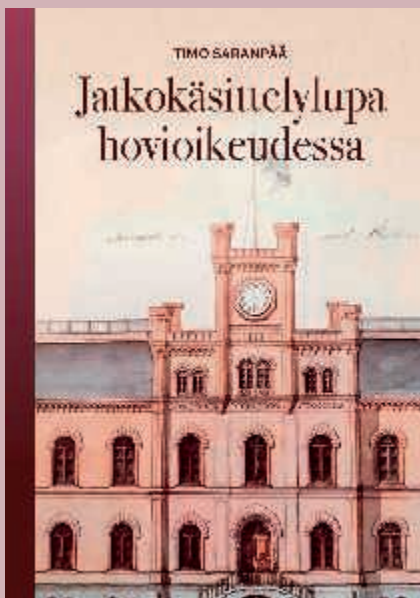
Kirja on velkaa Shakespearen Hamletille. Tragedian viidennen näytöksen alussa Hamlet on hautausmaalla, ja haudankaivaja kaivaa hautaa Ofelialle. Hamlet tarttuu lapioitaessa ylös heitettyyn pääkalloon ja pohtii, että se olisi voinut kuulua juristille ja saattaisi siis olla *a lawyer's skull*. Kallo kädessään hän selostaa lähes pikkutarkan korrektilla oikeuskielellä, mitä juristin päässä ehkä liikkuisi: tämä tuskin suunnittelisi tuottoisten siviilikanteiden ajamista vaan hahmottelisi pikemminkin syytettä pahoinpitelystä, kun vainajien luita näin viskellään. Ilmaus *a lawyer's skull* on osuva pelkistys siitä, mistä juridiikassa - samoin kuin tässä kirjassa - on viime kädessä kysymys. Olennaista oikeudellisissa ammateissa on kyky juridiseen ajatteluun, eikä sellaista ole kaikilla, ei edes kaikilla juristeilla. Onkin kiehtovaa tarkastella sitä, millä kysymyksillä juristit ovat eri aikoina vaivanneet päätään. Se tehdään kirjassa osana yleistä kulttuurihistoriaa.

Kantavana ajatuksena on, että juridiikan kehitys voidaan esittää kertomuksina. Elämme kertomusten aikaa, ja kirjan esseet kertovat sekä suurista että pienistä oikeudellisista hankkeista. Niitä on lukemattomia, ja kirjaan on valittu 80. Kirja perustuu Ditlev Tammin teokseen *Juraens 100 bedste historier – rettens kulturhistorie fra middelalderen til i dag* (Gyldendal 2016). Suomalaisia lukijoita ajatellen osa '100 historiasista' karsittiin jo ennen kääntämistä, jonka jälkeen valtaosa kertomuksista muokattiin joko lisäämällä niihin informaatiota Ruotsin/Suomen oikeushistoriasta tai kirjoittamalla ne osittain tai kokonaan uudelleen.

ISBN 978-951-855-716-9

Ilmestyy marraskuussa 2023

Hinta 65 €

Timo Saranpää

Jatkokäsittelylupa hovioikeudessa (B 205)

Teos on ensimmäinen jatkokäsittelylupaa koskeva lainopillinen yleisesitys, jonka tarkoituksena on muodostaa yleiskuva jatkokäsittelyluvasta hovioikeudessa. Teoksessa tarkastellaan jatkokäsittelylupajärjestelmän säätämiseen johtanutta kehitystä sekä sen soveltamisalaa ja eräitä muita peruskysymyksiä. Teoksen painopiste on lupaperusteiden analyysissä, jossa hyödynnetään korkeimman oikeuden ennakkopäätöksiä, mutta myös julkaisemattomia päätöksiä jatkokäsittelyluvasta. Teoksessa tarkastellaan myös muun muassa jatkokäsittelylupa-asian käsittelemistä ja ratkaisemista sekä muutoksenhakua lupapäätökseen koskevia kysymyksiä. Teos päättyy erityisesti muutoksenhakijoiden asiamiehille laadittuihin peukalosäätöihin.

ISBN 978-951-855-696-4

XII + 417 sivua

Hinta 110 €

Utbudet av svensk-språkig rättslitteratur aldrig varit större

Vilket utbud av svenskspråkig rättslitteratur för kurser finns det egentligen? Professorer anser att utbudet av svenskspråkig rättslitteratur är bättre i dag än någonsin. Men det finns fortfarande flera rättsområden där ingen bok på svenska används.

Text: JOHN ILLMAN | Bild: ISTOCK

Johan Bärlund är professor i nordisk rätt vid Helsingfors universitet (HU). Bärlund säger att utbudet av svenskspråkig rättslitteratur ligger på en god nivå, men utbudet ändå skulle kunna förbättras.

Det finns flera rättsområden där ingen bok på svenska används, såsom insolvensrätt och socialrätt.

För tillfället finns ett tiotal svenskspråkiga böcker på juridikens område i Finland. Mängden har aldrig varit större. Bärlund syftar specifikt på tryckta böcker, men också andelen e-böcker växer hela tiden. Däremot är andelen ljudböcker obefintlig.

Både vid Helsingfors universitet och vid Åbo Akademi producerar undervisningspersonalen rättslitteratur.

Finska och rikssvenska

Johan Bärlund lyfter även fram att de svenskspråkiga studerandena i juridik vid HU är tvungna att läsa finskspråkiga läroböcker för att det inte finns motsvarande litteratur på svenska. Han anser även att det är viktigt att de studerande lär sig juridisk finska. Rikssvenska läroböcker kan ibland användas som ett komplement, till exempel inom immaterialrätt och avtalsrätt.

– Men trots att svenska lagar kan vara mycket lika måste man vara observant på skillnader som finns i finländska respektive svenska lagtexter.

I Finland finns det svenskspråkiga juridikstuderande vid Helsingfors universitet – antingen i Vasa eller Helsingfors – och vid Åbo Akademi i Åbo. Vid Helsingfors universitet avlägger även flera finskspråkiga studerande kurser på svenska i syfte att ta en tvåspråkig examen. Bärlund berättar om Helsingfors universitets tvåspråkiga utbildning.

– Studerande avlägger en tredjedel av studierna på det andra inhemska språket. Den tvåspråkiga juristutbildningen formar tvåspråkiga jurister.

Fullskalig juristutbildning i Åbo

Åbo Akademi har numera en fullskalig juristutbildning som inleddes den här hösten. Då fler studerar juridik på svenska stiger också efterfrågan på svenskspråkig rättslitteratur. Professor i privat rätt vid Åbo Akademi, **Björn Sandvik**, anser liksom Bärlund att utbudet av svenskspråkig rättslitteratur har blivit bättre under de senaste åren.

Men trots att Åbo Akademi är ett svenskspråkigt universitet är studerande tvungna att använda finska läroböcker. Sandvik ser det som ändamålsenligt att det uttryckligen produceras tryckta böcker.

– Flera studier visar att inlärnin via e-böcker inte är lika effektivt som genom att läsa tryckta böcker. Förutom de tryckta böckerna använder

”Flera studier visar att inläring via e-böcker inte är lika effektivt som genom att läsa tryckta böcker.”

vi oss av vetenskapliga artiklar i undervisningen.

Han tillägger att digitala böcker används men att all litteratur finns inte i digital form.

Sandvik förklarar att intresset för juridik bland ÅA:s studerande är högt. Även många studerande med annat huvudämne väljer att avlägga juridikkurser på kandidatnivå. Vissa kurser har över 100 anmälda.

Fler i framtiden

Johan Bärlund hoppas på en positiv utveckling av mängden svenskspråkiga juridiska läromedel i Finland.

– Översättningsprogram gör det möjligt att skapa fler böcker i en snabbare takt. Det här ser jag positivt på, säger Johan Bärlund.

Björn Sandvik konstaterar å sin sida att Åbo Akademis bibliotek i nuläget inte beställer tillräckligt många läroböcker på svenska för de som studerar juridik. Därför borde rättslitteraturen införskaffas på så sätt att de studerande själva köper läroböckerna från förlagen. Det här systemet använder universitetet sig av i Sverige.

– Det här skulle kunna leda till att priset på böckerna går ner och större upplagor skulle tryckas.

Han påminner även att den svenskspråkiga rättslitteraturen behöver uppdateras i samma mån som den finskspråkiga. Det sker inte nödvändigtvis i nuläget.

– Här finns utrymme för förbättringar i framtiden, säger Björn Sandvik. •

Svenskspråkig rättslitteratur

- Svenskspråkig juridisk litteratur har kommit ut både som översättningar från finskan och som original verk i serien Fiducia, ett resultat av ett samarbete mellan Juridiska föreningen i Finland r.f. och Alma Talent. Bokprojektet finansieras bland annat av Svenska Kulturfonden och Stiftelsen från Åbo Akademi.
- Även andra förlag, såsom Juristiliiton Kustannus, har publicerat juridisk litteratur på svenska. Vid universitetens egna förlag ger man även ut juridisk litteratur på svenska, särskilt i fråga om böcker för urvalsproven. De skrivs främst av den egna personalen.

– Työmarkkinoille pääsy on edelleen kohtuuttoman vaikeata etenkin vammaisille ja maahanmuuttajille – vaikka heillä olisi korkea koulutuskin, Kristina Stenman sanoo.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenman:

Rasismi ja syrjintä on yhä yleistä työelämässä

Teksti ARI MÖLSÄ | Kuva MARKKU LEMPINEN

Yhdenvertaisuusvaltuutettu **Kristina Stenmanin** työkenttä on laaja. Valtuutetun tehtävänä on yhdenvertaisuuden edistäminen sekä syrjintään puuttuminen ja sen ehkäiseminen. Valtuutettu on myös kansallinen ihmiskaupparaportoiija sekä kansallinen naisiin kohdistuvan väkivallan raportoiija.

Eri tehtäviä yhdistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen valvonta ja edistäminen.

Stenmanin hyvin tuntevat juristit luonnehtivat häntä hyväsydämiseksi sisupussiksi. Pykälöikäämme.

1. luku

Juristiksi ajautumisesta

1 §. Lapsuuden unelma. Koko lapsuuteni ja nuoruuteni ajan toiveammattini oli eläinlääkäri, tietenkin.

2 §. Valaistuminen. Ymmärsin lukion loppuvaiheessa, että eläinlääketiedettä lukemaan on vaikeaa päästä, ellei ole lukenut kemiaa. Keksinkin sitten juridiikan, koska

olin kiinnostunut yhteiskunnallisista kysymyksistä ja ihmisoikeuksista.

2. luku

Lainsäädännöstä

1 §. Kiva laki. Valitsen kaksi: perustuslaki ja yhdenvertaisuuslaki.

2 §. Kamala laki. Ulkomaalaislaki. Lukemattomat muutokset ovat tehneet siitä todella vaikeaselkoisen ja osittain ristiriitaisenkin.

3. luku

Yhdenvertaisuudesta yleisesti

1 §. Suomen vahvuudet. Hieno perustuslaki ja yhdenvertaisuuslaki pohjana, yleisesti vahva hyvinvointiyhteiskunta. Myös koulutuksen kaikki asteet ovat ainakin periaatteessa kaikille avoimia.

Rakenteet syrjintään puuttumiseksi ovat vakiintuneet: yhdenvertaisuusvaltuutettu ja yhdenvertaisuus-

Ikääntyneet unohtuvat usein tilastoista ja väestötutkimuksista.

ja tasa-arvolautakunta mahdollistavat matalan kynnyksen oikeussuojan.

2 §. Suomen heikkoudet. Syrjiviä rakenteita ei aina haluta tunnustaa – ehkä siksi, että meillä on aika vahva ”tasa-arvoinen ja yhdenvertainen yhteiskunta” -brändi. Oikeussuojassa olisi vielä korjattavaa: vaikka syrjinnän uhrilla on oikeus hyvitykseen, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta ei vielä kukaan voi määrätä hyvitystä sitovasti, se vain antaa suosituksen.

Keskeinen ihmisoikeusongelma Suomessa on edelleen naiseen kohdistuva väkivalta. Sen ehkäisyssä, tunnistamisessa, tutkinnassa ja uhrien tukemisessa on vielä paljon työtä.

4. luku

Ikäsyrjinnästä

1 §. Valonpilkahdukset. Muun muassa vanhusasia-valtuutettu on herätellyt meitä siihen, että ikääntyneet usein unohtuvat tilastoista ja väestötutkimuksista. Työn alla oleva korjaus tähän on hyvä asia.

2 §. Synkät suuntaukset. Vahva digitalisaatio jättää monet ikääntyneet yhteiskunnasta syrjään, ja siksi monikanavaisuus on ehdottoman tärkeää. Myös hoito- ja hoivapalvelujen niukka resursointi voi johtaa siihen, että sosiaali- ja terveydenhuolto ei kykene tarjoamaan ikääntyneille lain edellyttämää hoitoa ja hoivaa.

5. luku

Työsyrjinnästä

1 §. Valonpilkahdukset. Syrjintä työelämässä on saanut viime vuosina lisää näkyvyyttä, ja se on hyvä asia. Nyt tarvitaan vielä määrätietoista yhdenvertaisuuden edistämistä ja esimerkiksi moninaisuuden lisäämistä rekrytoinnissa. Yhdenvertaisuusvaltuutettu sai kesäkuussa toimivallan puuttua myös työelämän syrjintään.

2 §. Synkät suuntaukset. Työmarkkinoille pääsy on vielä kohtuuttoman vaikeaa etenkin vammaisille ihmisille ja maahanmuuttajille, myös korkeasti koulutetuille. Palvelu- ja hoitoalalla mustat ja ruskeat työntekijät kokevat häirintää ja rasistista puhetta asiakkailta.

6. luku

Maahanmuuttajien syrjinnästä

1 §. Valonpilkahdukset. Viime kuukausien rasismikeskustelussa on näkynyt ja kuulunut myös nuorten maahanmuuttajien ääni ja heidän kokemansa syrjintä ja rasismi.

Kuka

KRISTINA STENMAN

- ▶ s. 1962, Helsinki
- ▶ OTK (juris kandidat) 1991, Helsinki
- ▶ Pakolaisneuvonta, lakimies ja toiminnanjohtaja 1991–2006
- ▶ Åbo Akademin Ihmisoikeusinstituutti, tutkija 2006
- ▶ Vaasan apulaiskaupunginjohtaja 2007–2010
- ▶ SM:n ja TEM:n maahanmuuttojohtaja, 2011–2016
- ▶ Pietarsaaren kaupunginjohtaja 2016–2020
- ▶ Yhdenvertaisuusvaltuutettu, 2020–
- ▶ Perhe: puoliso, kaksi aikuista poikaa
- ▶ Harrastukset: väitöskirja, luonnossa liikkuminen, penkkiurheilu

2 §. Synkät suuntaukset. Julkisessa keskustelussa esitetään yhä erittäin leimaavia, rasistisia ja yleistäviä kuvauksia maahanmuuttajista, erityisesti turvapaikanhakijoista ja pakolaisista.

7. luku

Vammaisten ihmisten syrjinnästä

1 §. Valonpilkahdukset. YK:n vammaisyleissopimus on voimassa lailla. Se antaa kehukset sille, että vammaisten ihmisten oikeus osallisuuteen kaikkialla yhteiskunnassa voisi toteutua. Äskettäin hyväksytyyn vammaispalvelulakiin sisältyy esimerkiksi kehitysvammaisille ihmisille uusia palveluja, jotka lisäävät heidän mahdollisuuttaan osallistua.

2 §. Synkät suuntaukset. Moni vammaisen ihminen joutuu edelleen käymään pitkiä oikeustaisteluita saadakseen hänelle kuuluvat subjektiiviset oikeudet, esimerkiksi oikeuden henkilökohtaiseen apuun ja kuljetuksiin.

8. luku

Omasta urasta

1 §. Makein voitto. KHO 2021:189. Siinä linjataan merkittävällä tavalla vammaisen henkilön oikeutta kohtuullisiin mukautuksiin eli järjestelyihin, jotka mahdollistavat yhdenvertaisen pääsyn esimerkiksi palveluihin ja opintoihin. KHO:n ratkaisu muistettiin myös yhdenvertaisuuslain uudistuksessa. Asia oli ollut toimistolla vireillä jo vuodesta 2017, ja siksi kunnia kuuluu koko valtuutetulle viranomaisena.

Vuonna 1991 sain Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen täytäntöönpanokiellon venäläiselle asepalvelusta paenneelle, jonka turvapaikkahakemus oli hylätty.

2 §. Karvain tappio. Oli raskasta, kun vuosina 2015–2016 tehtiin monia heikennyksiä ulkomaalaislakiin ja muuhun lainsäädäntöön. Silloin heikennettiin turvapaikanhakijoiden ja kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden oikeuksia, esimerkiksi asetettiin toimeentulo vaatimus perheenyhdistämiseen.

9. luku

Pienet suuret asiat

1 §. Mielimauste. Vanilja.

2 §. Herkkuruoka. Kanttarellimuhennos.

3 §. Paras juoma. Äidin viinimarjamehu.

4 §. Kaunein kukka. Valkovuokko.

5 §. Lempiväri. Sininen.

6 §. Rakkain romaani. Jane Austen: Ylpeys ja ennakkoluulo.

7 §. Mielimusiikki. Keikat, jossa oma lapseni soittaa.

8 §. Esikuva. Viisaat, humanit ihmiset, joiden kanssa olen saanut tehdä työtä.

9 §. Elämän tarkoitus. Tehdään maailmaa yhdessä paremmaksi, ollaan toiselle ihmiselle läsnä.

10 §. Lempilausehdus. Den som är väldigt stark måste också vara väldigt snäll. (Astrid Lindgren)

Nimitykset

Sofia Tuononen
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Maisa Tuomela
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Joel Aartolahti
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Aaro Lemetyinen
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Julius Forsblom
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Henri Immonen
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Dani Auvinen
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Noora Koskinen
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Freja Väyrynen
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Janne Juusela
Asianajotoimisto
Castrén &
Snellman Oy

Silva Kirkkomäki
Asianajotoimisto
Familja Oy

Samuel Hardy
HPP Asianajo-
toimisto Oy

Isabella Häggblom
HPP Asianajo-
toimisto Oy

Anne Karhu
Asianajotoimisto
Keski-Orvola
& Co. Oy

Asianajotoimistot

Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:n associate-juristeiksi OTM **Sofia Tuononen** 6.4.2023 alkaen Kilpailuoikeus ja julkiset hankinnat -palveluun, OTM **Maisa Tuomela** 25.4.2023 alkaen Yritysjärjestely- ja Pääomasijoittaminen-palveluihin, OTM **Joel Aartolahti** 8.5.2023 alkaen ja OTM **Aaro Lemetyinen** 14.6.2023 alkaen Ympäristö, infrastruktuuri ja luonnonvarat -palveluun, OTM **Julius Forsblom** 25.5.2023 alkaen Rahoitus-palveluun, LL.M. **Henri Immonen** 4.6.2023 alkaen Corporate Governance -palveluun, OTM **Dani Auvinen** 14.6.2023 alkaen Pääomasijoittaminen-palveluun, OTM **Noora Koskinen** 4.9.2023 alkaen Rahoitus- sekä Vero ja strukturointi -palveluihin, OTM **Freja Väyrynen** senior associate -juristiksi 4.9.2023 alkaen Pääomasijoittaminen-palveluun ja osakkaaksi kutsuttuna AA, OTT **Janne Juusela** 17.4.2023 alkaen. (kuvat)

Asianajotoimisto Familja Oy:n Associateiksi OTM **Silva Kirkkomäki** 7.8.2023 alkaen. (kuva)

HPP Asianajotoimisto Oy:n Associateiksi OTM, LL.M. **Samuel Hardy** 1.7.2023 lähtien

ja OTM **Isabella Häggblom** 21.8.2023 lähtien. (kuvat)

Asianajotoimisto Keski-Orvola & Co. Oy:n juristiksi OTM, VT **Anne Karhu** 1.9.2023 alkaen. (kuva)

Lieke Asianajotoimisto Oy:n Senior Associateiksi OTM **Heidi Krootila** 11.9.2023 lähtien.

Nimityksiä-palstan tekstit ja värikuvat mieluiten valkoisella taustalla toimitetaan osoitteessa www.juristiutiset.fi/ilmoitanimitys viimeistään **2.11.2023**. Julkaistuista kuvista veloitamme käsittelykuluina 40 euroa/kpl. Numero 5/23 ilmestyy 13.12.2023. Toimitus pidättää oikeuden tekstin muokkaamiseen ja lyhentämiseen tarvittaessa.

Tilaa nyt Suomen Kuvalehti Juristiutisten lukijoille räätälöityyn erikoishintaan!

Lehti + digi 4 kk -60% Järjen luksusta.

Hyvä Juristiutisten lukija! Suomen Kuvalehti on jo yli sadan vuoden ajan tarjonnut tarkoin taustoitettua, puolueetonta ja analysoitua tietoa merkityksellisistä asioista, ilmiöistä ja uutisista. Kiihottomasti ja luotettavasti.

Tilaa Suomen Kuvalehti jo tänään!

SK on diginä aina mukana

Lue viikon lehtesi jo torstaiamuna ja tutustu vain SK DIGI:ssä julkaistavaan sisältöön ja lehtiarkistoon perustamisvuodesta 1916 lähtien. Kaiken digitaalisen sisällön ja näköislehdet saat osoitteesta suomenkuvalehti.fi. SK DIGI saatavilla myös sovelluskaupastasi.

TILAA NOPEIMMIN NETISSÄ
tilaus.suomenkuvalehti.fi/juristi
 Saat SK:n digisisällöt heti käyttöön!
Postita tilauskortti tai tilaa puhelimitse numerosta 09 156 665 ma-pe klo 8-19

Irrota tästä ja postita heti Irrota tästä ja postita heti Irrota tästä ja postita heti

Tarjous koskee vain uusia tilauksia, ulkomaan tilauksia, lisätään postimaksu. Tilajalla on oikeus peruuttaa tilaus 14 vuorokauden kuluessa. Jatkuva tilaus jatkuu automaattisesti kintään tarjouksen jälkeen kulloinkin voimassaolevaan tilaukseen. Seuraavan tilausjakson hinta on voimassaolevan hinnaston mukainen hinta vastaavalla tilauspöydällä kuin ensimmäinen tarjousjakso. Tilauksia voi päättää aikaisintaan ensimmäisen kintään tarjouksen lopussa. Voimassaolevan jatkuvan tilauksen voi kintään tarjouksen jälkeen peruuttaa 30 päivän kirjallisen ilmoituksen jälkeen. Tilaukseen liittyy maksuvelvollisuus, ellei sitä ole erillisesti määrätty näyteläluksiksi. Perintäkuksa veloitamme 2,50 € maksun. Saat tilauksesi maksutunnusta vaihtoehtoisia otavamedia.fi/saakaspalvelu. Otavamedia voi käyttää tilauksesi yhteydessä saatua yhteystietojasi samankaltaisten tuotteiden sähköiseen suorittamarkkinointiin ja asiakasviestintään. Voit aina kieltää sähköisen suorittamarkkinointi- ja asiakasviestintä lähtemisen viestissä olevan kieltötoiminnon kautta tai yhteydenotolla asiakaspalveluumme. Lisätietoja tarjouksestamme. Lisätietoja tarjouksestamme. Otavamedia.fi/tietoaaj.

Irrota tästä ja postita heti Irrota tästä ja postita heti Irrota tästä ja postita heti

SUOMEN KUVALEHTI TILAUSKORTTI

Kyllä: käytän Juristiutisten lukijoiden erikoistarjouksen.

Tilaan 4 kk Suomen Kuvalehdet (16 numeroa) VAIN 49 € (norm. 124,00 €, säästö 75,90 €).

OTAN TÄYDEN HYÖDYN (Rastita ruutu)
Tilaan 8 kk Suomen Kuvalehdet (32 numeroa) 99 € (norm. 249,60 €, säästö 150,60 €).

Tilaukseeni sisältyy painetun lehden lisäksi SK DIGI -verkkopalvelu sekä TV-maailma-ohjelmalehti jokaisen Suomen Kuvalehteni mukana.

Tarjous on voimassa 31.12.2023 asti.

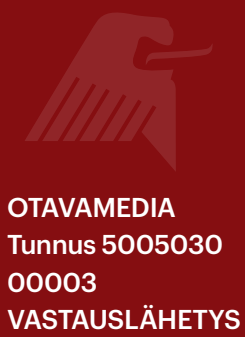
Etnimi: _____ Sukunimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinumero ja toimipaikka: _____

TÄRKEÄÄ! Sähköpostiosoitteeni, jolla saan verkkopalvelun käyttööni:

POSTIMAKSU
MAKSETTU

OTAVAMEDIA
Tunnus 5005030
00003
VASTAUSLÄHETYS

OTAVA
MEDIA

ID: 218591 OT: 1617144

Muuntokoulutuksella tuomariksi?

Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä oikeusministeriö ovat päättäneet selvittää juristikoulutuksen lisäämistarpeet. Hanke on lähtenyt liikkeelle oikeudenhoitoa koskevasta valtioneuvoston selonteosta (VNS 13/2022), jossa henkilöstöresurssien riittämättömyyttä pidettiin oikeudenhoidon suurimpana haasteena. Selonteon mukaan vuoteen 2030 mennessä tarvitaan lähes 1 200 henkilötyövuoden lisäys.

Eduskunnan lakivaliokunta toteaa selonteosta antamassaan mietinnössä (31/2022) jo ”pitkään ja toistuvasti” kiinnittäneensä ”vakavaa huomiota oikeusministeriön hallinnonalan määrärahojen riittämättömyyteen” sekä tuomioistuinlaitoksen liian niukkaan perusrahoitukseen. Heikointa veto- ja pitovoima on kasvukeskusten ulkopuolisissa toimipisteissä.

Jatkuvien määräaikaisten työsopimusten solmiminen erilaisten ruuhkanpurkurahoitusten turvin heikentää paitsi työhyvinvointia ja työntekijöiden halua sitoutua työtehtäväänsä, myös tuomioistuinten riippumattomuutta. Resurssivaje ja ruuhkautunut työtilanne asettavat virkavastuulla toimivan henkilöstön kohtuuttomaan asemaan.

Selonteon mukaan ”ratkaisuja tulisi hakea tutkinto- ja aloituspaikkamäärien lisäksi esimerkiksi muunto- ja täydennyskoulutuksesta niille henkilöille, jotka ovat tutkintonsa osana suorittaneet merkittävästi oikeudellisia opintoja”. Tällaisia ovat esimerkiksi julkisoikeutta opiskelleet hallintotieteen kandidaatit ja maisterit sekä vero-oikeutta ja yritys juridiikkaa opiskelleet kauppatieteen kandidaatit ja maisterit.

On kuitenkin tärkeää, että ennen koulutuspaikkojen lisäämistä tai muuntokoulutukseen ryhtymistä selvitetään, onko useampien juristien koulutus ratkaisu oikeushallinnon resurssipulaan. Oikeustieteen ylempien korkeakoulututkintojen vuosittainen määrä on näet noussut vuosien 2010–2012 keskimäärin 483 tutkinnosta jo 777 tutkintoon vuosien 2010–2022 osalta. Lisäksi Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen mukaan tarvetta tutkinto- ja aloituspaikkojen lisäämiselle ei ole. OKM:n mukaan oikeustieteen opiskelijoiden määrät vuosina 2020 ja 2021 olivat noin sata aloittajaa enemmän kuin vuonna 2019.

Oikeushallinnon resurssipulan helpottamiseksi keskittyminen urapolun vetovoimaan voisi olla nopeampi ja käytännöllisempi ratkaisu kuin muuntokoulutuk-

sen tarjoaminen. Tämä voisi sisältää mielekkäiden tuomioistuinharjoittelutehtävien ja harjoittelupaikkojen lisäämisen, kilpailukykyisen palkkatason tarjoamisen sekä mahdollisuudet vakituisiin työsuhteisiin.

Juristien määrää on mahdollista kasvattaa lisäämällä oikeustieteen opintojen aloituspaikkoja avoimen yliopiston sekä tavanomaisen opiskelijavalinnan kautta. Itä-Suomen yliopistossa oikeustiedettä voi päästä opiskelemaan toisesta tiedekunnasta myös ns. siirtohaussa.

Edellä esitetyt näkökohdat huomioon ottaen on kyseenalaista, onko juristien muuntokoulutukselle aitoa tarvetta – etenkin kun olisi todennäköistä, että muuntokouluttautujilta puuttuisi pääosa OTM-tutkinnon edellyttämistä opinnoista ja että heille tulisi räätälöidä yksilöllisiä koulutuspolkuja. Muuntokoulutuksesta mahdollisesti saatavat hyödyt jäisivät tällöin pienemmiksi kuin sen aiheuttamat haitat koulutusmäärien ja koulutusjärjestelmän ennakoitavuudelle sekä OTM-opintoihin haluavien ja hakevien ihmisten tasa-arvoiselle kohtelulle.

Onko useampien juristien koulutus ratkaisu oikeushallinnon resurssipulaan?

PÄIVI KORPISAARI
viestintäoikeuden professori,
Helsingin yliopisto
paivi.korpisaari@helsinki.fi

Viisi nopeaa

Silvia Korpisola, Juristiuutisten toimitusneuvoston opiskelijajäsen

Silvia Korpisola on kolmannen vuoden oikeustieteen opiskelija Helsingin yliopiston Vaasan yksikössä, ja hän valmistuu ensi vuonna oikeusnotaariksi. Korpisola on harjoittelijana keskuksuudessa asianajotoimistossa, ja takana on myös yksi aikaisempi harjoittelu. Vuonna 2023 hän toimii ainejärjestön varapuheenjohtajana ja ainejärjestölehden päätoimittajana. Korpisola on Juristiuutisten toimitusneuvoston opiskelijajäsen.

Miksi valitsit oikeustieteen opinnot?

Olen aina pitänyt kirjoittamisesta ja tiedonhausta ja pohdin toimittajan uraa. Nautin myös ongelmien ratkaisemisesta, joten päädyin siihen, että oikeustieteen opinnot soveltuvat minulle parhaiten, sillä juristin työssä saa tehdä tätä kaikkea. Oikeustieteellisessä kiehtoo mahdollisuus jatkuvaan oppimiseen ja itsensä haastamiseen sekä koulussa että työelämässä. Olen nauttinut opintojen monipuolisuudesta. Olen myös viihtynyt harjoitteluissa asianajotoimistoissa, ja suunnitelmana on tulevaisuudessakin työskennellä asianajotoimistossa liikejuridiikan parissa.

Miksi hait mukaan Juristiuutisten toimitusneuvostoon?

Juristiuutiset on vahvistanut oikkari-identiteettiäni, ja haluan olla mukana vaikuttamassa sen sisältöön. Juristiuutiset on opiskelijoille yksi niistä tavoista, joilla liitto näkyy arkipäivässä, ja haluan saada opiskelijoiden ääntä kuuluviin.

Mikä on opiskelijaedustajan rooli toimitusneuvostossa?

Opiskelijaedustaja osallistuu toimitusneuvoston suunnittelukokouksiin ja tuo ideoinnissa esiin opiskelijoille ajankohtaisia ja kiinnostavia aiheita. Toivon saavani osallistua Juristiuutisten toimitusneuvostossa mielenkiintoisiin keskusteluihin ja nähdä, miten lehden tuotanto hoidetaan tällä skaalalla.

Minkälainen on sinun läheisin oikkariporukkas?

Ainejärjestössäni Justuksessa vallitsee "alla med" -henki. Pienehkössä ainejärjestössä kaikki otetaan mukaan ja hyväksytään juuri sellaisina kuin he ovat, ja tunnen täten yhteenkuuluvuuden tunnetta kaikkien Vaasassa olevien kanssaopiskelijoideni kanssa. Vaasassa opiskelevilla oikkareilla on tiivis yhteishenki, ja olen solminut hyviä ystävyksiä monien eri ihmisten kanssa esimerkiksi vuosikurssista ja äidinkielestä riippumatta.

Miten pidät huolta omasta jaksamisestasi?

Priorisoin kiireisen arjen keskellä myös vapaa-aikaa. Menen mielelläni esimerkiksi pelaamaan tennistä ja rauhallisille iltakävelyille meren äärelle. Matkustan paljon sekä Suomessa että ulkomaille, maisemanvaihto virkistää. Pidän paljon työstäni ja opinnoistani – sitä jaksaa, kun nauttii siitä mitä tekee!

Painavaa asiaa

Lakikirjojen lisäksi saat käyttöösi myös Edilexin säädösmuutosten seurantapalvelun, josta pääset kätevästi tarkistamaan Lakikirjan säädösten ajantasaisuuden ja säädösmuutokset.

Tilaa: lakitieto.edita.fi/lakikirja

EDITA